У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 74. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го КВІТНЯ 1971 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, APRIL 21, 1971 No. 74. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 20 квітня 1971

В АМЕРИЦІ

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ДЖАН ЛІНДЗІ взяв участь у започаткуванні „Тижня Землі", в неділю 18 квітня. Відносно невеликі групи людей, переважно молоді, відбули короткі маніфестації, а одна група пройшла пішки від долини міста до 110 вулиці й назад, щоб заманіфестувати свою увагу і стурбованість занечищенням повітря, забрудненими вулицями і антисанітарними умовами. Організація „Марч оф дайм" збирала фонди для дослідів над дефективними народженнями.

У НЮ ЙОРКУ БУДУТЬ ЗВІЛЬНЕНІ З ПРАЦІ 800 міських службовців, які були затруднені повний час, і 2 000 тимчасових працівників. Посадник Д. Ліндзі повідомив, що всі вони перестануть працювати з дня першого травня, і що це тільки початок звільнень з праці міських службовців. Місто Ню Йорк не має чим їм платити, бо дістало меншу фінансову допомогу від стейту і від федерального Уряду. Мають звільнити ще яких 50 000 службовців з усіх понад 350 тисяч.

ПІСЛЯ 11-ТИ ТИЖНІВ ПРИПИНИВСЯ СТРАЙК учителів у Нюарку, Н. Дж., коли Нюаркська Спілка Вчителів і міська Рада Освіти погодилися на запропонований посадником К. Гібсоном контракт праці. Вчителі дістали значну підвишку платні та інші користі, але не так багато, як домагались. З понеділка більшість шкіл у Нюарку розпочали працю, до них повернулись 80 000 „безробітних" учнів і студентів.

ГОЛОВА СЕНАТСЬКОГО ПІДКОМІТЕТУ Конституційних Прав сенатор Сем Ервін мол. заповів, що він після трирічного вивчення проблеми не бачить жадних доказів, що Федеральне Бюро Інвестигації порушує Конституцію. Сенатор Е. Маскі з Мейну підняв був протест проти того, що агенти ЕфБіАй записували промови деяких діячів під час минулорічного „Дня Землі". Сенатор Ервін вважає, що ЕфБіАй не порушує Конституції, коли слідкує за тими, хто порушує спокій та чинить заколоти.

ПОЛІЦІЯ В НЮ ЙОРКУ ЗААРЕШТУВАЛА вісім осіб, очевидно у зв'язку з убивством члена організації „Чорні Пантери", 32-річного С. Лі Нейп'ера, який працював при газеті тієї партії „Чорна Пантера". Вбивство сталося в неділю 18 квітня. Тіло вбитого, пробите кулями, знайшли в згорілих руїнах партійного бюра в Короні, на Квінсі, у Ню Йорку. В заарештованих 4-х мужчин і 4-х жінок знайшли небезпечну зброю.

У СВІТІ

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ВІДБУЛОСЯ наприкінці минулого тижня 18-те з черги засідання чотирьох амбасадорів великодержав у справі покращання ситуації довкола Берліну. Польський щоденник „Жице Варшави" виявив, що Совєти запропонували, щоб усі вози, які наземним шляхом їдуть з заходу до Західнього Берліну почерез східньо - німецьку територію, були запечатані: тоді комуністи не будуть їх зупинювати. Альянти вважають, що комуністи порушили договорення щодо тайности переговорів, зрадивши їх подробиці через польську газету.

ПАПА ПАВЛО VI ПРИЙНЯВ наприкінці мин. тижня групу к. 60-х співаків і музикантів т. зв. популярної музики, між якими більшість були довговолосі юнаки і дівчата в коротких штанах під довгими плащами. Один з тих „прочан", 25-тирічний англійський музикант, спитав Папу, чому він не „скасує" італійської армії і чому не заборонює католикам іти на будь - яку війну. Папа відповів, що це не в його силі. Римський „Іль Темпо" критикував Папу за прийняття тієї групи.

В ШВАЙЦАРІЇ РОЗПОЧАВСЯ процес проти інженера - винахідника Альфреда Франкенкнехта за економічне шпигунство в користь Ізраїлю. Названий інженер вислав Ізраїлеві 100.000 рисунків вагою 1.150 фунтів, які стосувалися будови суперсонічних літаків французького типу. Він дістав за це 240.000 дол. До тієї шпигунської афери причетні також французькі і західньо - німецькі старшини й урядовці.

ЄГИПЕТ, ЛІБІЯ І СИРІЯ РІШИЛИ створити державну унію з одним президентом, одним державним гимном та спільною столицею. Над цією справою має бути переведений плебісцит у названих арабських державах 1 вересня ц. р. Президенти тих трьох арабських держав погодились, щоб не відступати Ізраїлеві „ані п'яди арабської землі" та не поступитись Ізраїлеві в справі задовольнення прав палестинських втікачів. У практиці це означало б — нову війну.

ЛІДЕР ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТІВ ЕДВАРД ҐЕРЕК ЗАЯВИВ, що він знайшов у Москві „велике зрозуміння" для господарських турбот Польщі і що Польща мусить затіснити свої взаємини з СССР.

ЯПОНСЬКИЙ МОНАРХ ГІРОГІТО ВІДВІДАВ уперше, разом з своєю дружиною Нагако, місто Гірошіму, що у 1945 році впало жертвою американської атаки атомовою бомбою. Вони стояли мовчки з похиленими головами перед пам'ятником у честь жертв. К. 1.000 членів поліції дбали за спокій і порядок.

Висліди змагань українських клюбів

„Чорноморська Січ" Ню Йорк здобула перемогу 2:1 над дружиною „Дойчунгарн" з Філядельфії у черговик змаганнях за футбольний чемпіонат і чашу аматорів ЗСА, які відбулися минулої неділі, 18-го квітня у Вудбрідж, Н. Дж. Ця зустріч репрезентантів двох стейтів закінчилася в нормальному часі нерішеною 1:1, а переможця вирішила щойно догривка 2 x 15 хвилин. Перші ворота для „Ч.Січі" здобув Михайло Заремба, а стрільцем рішальних воріт у догривці був Михайло Фарміґа.

УСК Ню Йорк переміг з рахунком 3:2 дружину „Джерман-Амерікен" у мистецьких змаганнях „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі на Бронксі, Н.Й.

„Тризуб" Філядельфія здобув дві цінні точки і вислід 2:0 в минулонедільній зустрічі з „Блу Стар" з Ню Йорку за мистецтво „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу.

„Крилаті" СУМА Йонкерс перемогли з рахунком 1:0 дружину „Кольомбіяна" в мистецьких змаганнях Першої Дивізії Німецько-Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі в Йонкерсі, Н.Й. Стрільцем одиноких і переможних воріт був Богдан Футала.

В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ВИДАВНИЦТВІ В ТОРОНТІ ВІДБУЛАСЯ ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДРУГОГО ТОМУ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Торонто. — „Після випуску першого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства в 1963-му році, Український Народний Союз і Видавництво Торонтського Університету презентують сьогодні випуск другого тому цієї монументальної наукової праці" — говорив директор цього університетського видавництва М. Женерет під час зустрічі, що відбулася з цієї нагоди тут у професорському клюбі університету у вечірніх годинах у понеділок, 19-го квітня. В зустрічі, що її влаштувало В-во, взяли участь всі члени Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох і головний касєр дир. Петро Пуцило, головні контролери мґр Іван Геврик і проф. д-р Богдан Гнатюк та головний радний Василь Дідюк, редактори Зенон Снилик, що був рівночасно асистентом редактора Енциклопедії, Богдан Кравців, загальний редактор Енциклопедії та Антін Драган, редактор-керівник видання, і урядовий заступник УНС в Канаді адв. Роман Майсник. Між запрошеними В-вом і УНСоюзом гостями були: співредактор Енциклопедії та зв'язковий між В-вом і УНСоюзом проф. д-р Юрій Луцький з Торонтського Університету, голова Гарвардського Комітету для українських студій та заступник президента Української Вільної Академії Наук у ЗСА проф. д-р Омелян Пріцак, співредактор Енциклопедії і голова Совєтських і східньо-европейських студій на Карлтон Університеті в Оттаві проф. д-р Богдан Боцюрків, президент Ради Наукових Товариств ім. Шевченка проф. д-р Євген Вертипорох, голова Слов'янських Студій в Оттавському Університеті проф. д-р Константин Біда, проф. Торонтського Університету д-р Василь Янішевський, секретар провінційного уряду Онтеріо і провінційний міністер громадянства Іван Яремко, міський радний п. Бойчук, представники місцевої англомовної і української преси та ряд інших особистостей головно з академічного світу, як і, очевидно представники В-ва, зокрема ті, що мали безпосередні відношення до підготови і публікації Енциклопедії.

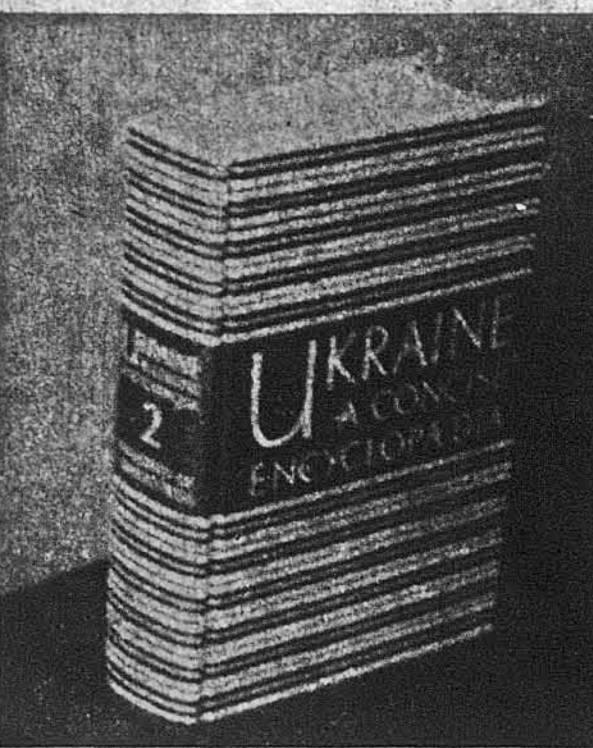
Директор університетського В-ва п. М. Дженерет, відкриваючи зустріч, згадав зокрема про співпрацю очолюваного ним В-ва із спонсором книги, Українським Народним Союзом, який — в його оцінці — власне цією монументальною науковою публікацією започаткував „справжній інтернаціоналізм" в науковій ділянці, бо заповнив одну з найбільш дошкульних прогалин.

Головний предсідник УНС Й. Лисогір, який на прохання п. Женерета проводив дальшою програмою зустрічі, передав насамперед привітання від головного редактора Енциклопедії проф. д-ра Володимира Кубійовича, який на цю зустріч не міг прибути і якого на ній репрезентував загальний редактор Енциклопедії Богдан Кравців. В дальшому п. Лисогір згадав вдячним словом головного чемпіона цієї Енциклопедії, як і всіх інших англомовних публікацій УНСоюзу св. п. д-ра Луку Мишугу, великого подвижника цього культурного діла св. п. Дмитра Галичина та багатьох тих, що продовжували їхню працю і їхні зусилля. Ствердивши, що публікація Енциклопедії була своєрідним переломом в джерельних матеріялах для студій українознавства, п. Лисогір представив приявних членів Головного Уряду УНС та редакторів і гостей.

З черги сенатор Павло Юзик висловив гордість і радість багатьох з довершеної публікації Енциклопедії, яку він уважає „репрезентативним ділом вільної науки", що йому в жадному відношенні не може дорівняти контрольована і гноблена окупантом наука в поневоленій Україні.

Проф. д-р Омелян Пріцак.

(Закінчення на стор. 5-ій)

ДРУГИЙ ТОМ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА. Для відрізнення від чорно-білої обкладинки першого тому, обкладинка другого тому бронзово-біла. Змінена також краска люксусової шкіряної оправи — в першому томі вона темно-бронзова, в другому томі ясно-зелена.

Сл. п. д-р Лука Мишуга, ініціятор АЕУ

Проф. д-р Володимир Кубійович, головний редактор АЕУ

Президент узалежнює відкликання військ з В'єтнаму від звільнення полонених — боронить Гувера

Вашингтон. — Президент Ніксон відповідав впродовж години на запити 6-ох журналістів у приявності 1,025-ох видавців і редакторів американських газет на бенкеті в Шератон-готелі у Вашингтоні в мин. п'ятницю. Він признав, що ЗСА зберігатимуть у Південному В'єтнамі своє летунство і біля берегів тієї країни воєнні кораблі — поки комуністи не звільнять усіх американських полонених і поки Південний В'єтнам не матиме достаточної власної сили, щоб мати бодай „добрий шанс" сам себе оборонити. Звернув увагу, що коли б після повного відходу відтіль Америки комуністи перевели криваву масакру у Південному В'єтнамі, то це була б вічна пляма на честі Америки. Перестеріг Північний В'єтнам, що він внедовзі не матиме американського партнера, тільки південно-в'єтнамського, тому повинен перейти на Паризькій конференції до ділових переговорів, що їх краще комуністам вести з ЗСА, як з південно-в'єтнамським режимом. Палко боронив директора ЕфБіАй Едґара Гувера, якого прославляв за його 50-тирічну віддану службу країні і таврував „злобні" атаки проти Гувера. Назвав „нісенітницею" говорення, що Америка є „поліційною державою". Заявив, що тепер черга на Комуністичний Китай виявити, чи він хоче торговельних зв'язків та обміну відвідувачами й науковцями з Америкою, чи не хоче. — Ствердив, що в справі засудженого за вбивства в Мі Лаї поручника Келлі діяв і діятиме в характері головного команданта збройних сил, бо це справа, яка виходить „поза межі вини чи невинности одної людини".

Українські студентські товариства в Европі відбули конґрес

Рим. — Друга частина 2-го конґресу СУСТЕ (Союз Українських Студентських Товариств в Европі) відбулася в Римі в приміщенню Українського Католицького Університету ім. св. Климента від 8-11 квітня 1971 р. На конґрес прибуло понад 50 студентів Франції, Австрії, Німеччини, Бельгії, та Великої Британії.

Конґрес почався молитвою, яку провів впр. о. Л. Гузар, парох Собору Св. Софії. Нарадами проводила президія в складі А. Гайдамахи з Бельгії — голова та секретарок М. Бородач (Франція) і М. Юрків (Англія). По привітах, вислухано звіти з праці й діяльности студентських організацій поодиноких країн як рівнож загальний звіт СУСТЕ.

Перша частина конґресу була призначена для доповідей та дискусій. Виголосили доповіді: Впр. о. Л. Гузар на тему Українського Патріярхату, ректор УВУ проф. д-р В. Янів, який подав короткий перегляд історії ЦЕСУС-у та дав свої вказівки відносно студійної конференції ЦЕСУС-у, яка відбудеться в Мюнхені літом цього року: проф. д-р О. Кульчицький говорив на тему: „Студентська співпраця у відношенні до КОДУС-у". Конференцію студентства звеличав своєю присутністю Їх Блаженство Верховний Архиєпископ — Ісповідник Віри Кир Йосиф. Студенти з великим захопленням і вдячністю вислухали його поради та вказівки на майбутнє.

Другою частиною конґресу була пленарна сесія. Під час нарад працювала проєкційна комісія, яка винесла такі рішення і пропозиції: щоб центральна управа СУСТЕ видавала місячний інформативний бюлетень; впровадити картотеку адрес всіх українських студентів Европи; забезпечити сталу допомогу з фондів КОДУС-у; розглянути можливості заанґажування суспільних організаторів, які мали б займатися студентською і громадською проблематикою в українському оточенню. Рівнож проєкційна комісія обговорювала студійну конференцію ЦЕСУС-у, яка відбудеться в Мюнхені.

До нової управи ввійшли В. Дроздовський (Велика Британія) — голова, В. Сверид (Велика Британія) — перший заступник голови, Марта Єнкала (Велика Британія) — секретарка, Петро Яцик (Велика Британія) — скарбник, та голови поодиноких країн, як заступники голови. До Контрольної Комісії ввійшли О. Смолинкевич (Франція) — голова, Я. Добош (Бельгія) та Ю. Клюфас (Рим) — члени, і М. Юрків (Велика Британія) та М. Черепаха (Франція) — заступники членів. Това-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Віце-президент Еґню проти зміни політики супроти Пейпінґу

Вашингтон. — Віце-президент Спіро Еґню — подають газети — запросив до себе вісьмох журналістів, між ними представників „Ассосіейтед Пресс", „Балтімор Сан" і „Чикаго Трібюн" — але не „Н. Й. Таймсу" — та в довгій розмові з ними висловив свої застереження проти злагіднення становища Уряду супроти Комуністичного Китаю, яке проявилось в низці дій в останніх тижнях. Зокрема, Спіро Еґню буцім-то заявив, що він противився, щоб дати дозвіл американській дружині пінґ понґу виїхати на турнір до Пейпінґу та противився розпорядкам през. Ніксона про облегшення для торгівлі з Комуністичним Китаєм і подорожей туди. Та розмова віце-президента Еґню з журналістами була довірочна з забороною журналістам робити будь-які записки, але в кілька годин пізніше вістка про ту зустріч дісталася до преси. Спіро Еґню буцім-то висловив був свої критичні заввагі на тему політики президента Ніксона супроти Китаю також на довірочній нараді під час конференції республіканських губернаторів у Вілліямсбургу в Вірджінії. Еґню буцім-то заявив, що ЗСА повинні надалі зберегти становище, що єдиним леґітимним урядом всього Китаю є уряд Вільного Китаю з осідком на Тайвані. Офіційної заяви про здогадну розбіжність становища президента Ніксона і віце-президента Еґню щодо Китаю — ще не було. Еґню критикував також пресу за її звітування збільшування пінґ-понґістів і журналістів в Комуністичному Китаї, зокрема за прославлювання життьових умовин тамошнього робітництва.

Комуністична Болгарія матиме нову конституцію і президента

Відень. — Згідно з одержаними тут повідомленнями, в десятому з'їзді Комуністичної Партії Болгарії, який почався в Софії у вівторок 20 квітня ц.р., бере участь також численна делеґація Комуністичної Партії Совєтського Союзу під проводом її ген. секретаря Л. Брежнєва. Головною темою нарад з'їзду болгарської компартії буде обговорення проєкту нової конституції Болгарії, яка щойно після схвалення її тексту з'їздом перейде на всенародне голосування. Нова конституція, яка має замінити стару, діючу ще з 1947 р. конституцію сталінського типу, передбачає створення державної ради, голова якої мав би водночас функцію президента держави. В політичних колах сподіваються, що президентом Болгарії буде проголошений дотеперішній провідник болгарської компартії і водночас прем'єр болгарського уряду Тодор Живков, який перебуває на цих становищах ще з 1954 року. Ставши президентом, Живков залишився б далі провідником компартії, але зрезиґнував би із становища прем'єра. Якихось важливіших змін у внутрішній і зовнішній політиці Болгарії десятий з'їзд болгарської компартії не започаткує. Болгарія й далі продовжуватиме свою суперльояльну у відношенні до Москви політику, хоч і останнім часом вона почала нав'язувати вже економічну співпрацю з такими „фашистівсько-капіталістичними" державами, як Греція і Туреччина.

Свято Лесі Українки в Академії св. Василія Великого

Філядельфія. — Всі студентки Академії св. Василія Великого взяли участь у відзначенні 100-ліття з часу народження великої української поетки Лесі Українки. Дівчата вивчали її твори напам'ять, перекладали на англійську мову, аналізували окремі поеми. У залі Академії студентки, членки Українського Клюбу, виступили з великою і добре підготованою програмою, яку провадила голова Українського Клюбу Патриція Бліч. Одинадцята кляса виступила там з інтерпретацією драматичної поеми Л. Українки „Бояриня", рецитуючи її українською і англійською мовами.

Ізраїль погоджується на відкриття Суезького каналу під передумовами

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Голда Меїр у товаристві міністрів закордонних справ Абби Ебана і військових справ ген. Моше Даяна відбула довгу конференцію з американським амбасадором Валвортом Барбуром, з'ясовуючи становище Ізраїлю до єгипетського проєкту про відкриття Суезького каналу. Ізраїль погоджується на відкликання на деяку віддаль своїх військ із східнього берега Суезького каналу, але хоче ґарантій, що це не буде використане Єгиптом ані Совєтами для покращання стратегічної ситуації арабської сторони. Становище Ізраїлю в цій справі з'ясовано в меморандумі, що його ізраїльський амбасадор Іцак Рабін передав у Вашингтоні асистентові державного секретаря для близькосхідніх справ Джозефові Сіско. Водночас до Вашингтону прилетів ізраїльський віце-прем'єр Іґаль Аллон для нарад із державним секретарем Вілліямом Роджерсом.

НТШ в Европі видало Збірник на пошану Олександра Шульгина

Париж. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі видало в серії „Праці Історично - Філософічної Секції" і як 186-ий том Записок НТШ великий 360-сторінковий „Збірник на пошану Олександра Шульгина (1889-1960)", видатного українського державного і політичного діяча й історика. Появився цей збірник за редакцією проф. Володимира Янева і з передмовою Дирекції Історично-Філософічної Секції та Виділу НТШ в Европі. На зміст першої части склалися праці і статті: А. Жуковського „Політична і громадська діяльність Олександра Шульгина", В. Янева „О. Я. Шульгин — як історик", О. Кульчицького „Аналіза й синтеза рушійних сил історії за Олександром Шульгином", О. Оглоблина „Предки Олександра Яковича Шульгина", С. Крашенінникова „Пам'яті Володимира Шульгина", Є. Врецьони „Спогад про Олександра Шульгина", В. Янева „До історії Міжнародної Вільної Академії Наук у Парижі", А. Жуковського „Українське Академічне Товариство в Парижі". В другій частині збірника опубліковані дві праці О. Шульгина із його недрукованої спадщини, одна про М. Грушевського, як політика й людину, і друга п.н. „Основні проблеми історії й життя". На третю частину склалися матеріяли й документи до життя та творчости О. Я. Шульгина, як також статті К. Митровича п.н. „Актуальність історіософічних ідей Ол. Шульгина й О. Перрена про „Останні роки Олександра Шульгина у Франції". У четвертій частині збірника надруковані уривки із спогадів О. Шульгина і в п'ятій бібліографія писань О. Я. Шульгина та список видань НТШ на еміграції за роки 1947-1969. Завершується цей том Записок НТШ біографічними довідками про авторів, як також списком ілюстрацій, вміщених на окремо вкладених 18 таблицях. Мовним редактором збірника була Серафима Глобенко-Волошина.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

109 безплідних засідань

У минулий четвер відбулося 109-те з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам — і знову без ніякого позитивного висліду. Причина невдачі в тому, що комуністи зламали договорення, зроблене ще за президента Джансона, що вони приступлять до переговорів за ціну припинення летунського бомбардування Північного В'єтнаму. Вірні, так би мовити, принциповій тактиці всіх комуністів, які ставляться до прийнятих договорів тільки як до тактичного засобу, в'єтнамські комуністи спершу створили кількамісячну „кризу" довкола форми конференційних столів, а опісля, замість обговорювати можливості політичного замирення, обмежились зголошуванням своїх ультиматумів.

Найважливішою точкою, об яку розбиваються всі мирові пропозиції Америки, є вперта відмова комуністів виявити, як вони будуть поводитися після відкликання з В'єтнаму всіх американських військ. ЗСА погодились у принципі, що вони „відійдуть" із В'єтнаму, і президент Ніксон доказує це рішення, зменшивши число вояків ЗСА в тій країні з 550,000 до несповна 300,000 і проголосивши відтягнення дальших 100,000 до 1 грудня ц.р. Але, поставивши собі за ціль дати Південному В'єтнамові „добрий шанс" зберегти свою волю і рішуче відмовившись від накидування його народові будь-якого режиму без переведення виборів, Уряд ЗСА не може коритися ані перед комуністичними ультиматумами, ані перед доморослими опозиціонерами, які з партійних причин, щоб підривати авторитет Ніксона, насправді йдуть по лінії комуністичних вимог.

Терплять на цьому, очевидно всі держави й народи, в першу чергу обидві частини поділеного В'єтнаму, Америка та й Москва з Пейпінґом, які вклали і вкладають більйони на підтримування того експансивного гону Ганою на поневолення вільних в'єтнамців. Америка очевидячки перестане воювати до осени наступного року, себто нових президентських виборів. Але покищо не видно кінця проливові крови у тій південно-азійській країні, і було б трагедією її, Америки та всього вільного світу, якби жертва близько 50,000 убитих американських вояків пішла намарне: якби підступом, терором і збройною війною комуністи таки підкорили собі Південний В'єтнам. А така загроза не виключена.

Куба, Чіле – хто далі?

Генеральний секретар ЦК КПСС і некоронований російський імператор Л. Брежнєв після закінчення 24-го з'їзду КПСС мав у Москві дві особливо приємні зустрічі: 13 квітня з делеґацією комуністичної партії Куби, на чолі з членом її ЦК компартії та президентом Куби Д. Торрадо, і з комуністично - соціялістичною делеґацією з Чіле, якою керує Л. Корвалан, генеральний секретар місцевої комуністичної партії, що контролює і Соціялістичну партію. Першій делеґації Л. Брежнєв приобіцяв „значне поширення співпраці". Другій, чілійській, приділив особливо багато уваги, підкресливши, як сказано в „Правді" з 14 квітня, що „прихід до влади коаліції Народної Єдности, комуністів і соціялістів, є серйозним успіхом визвольного руху в Південній Америці". Зустріч відбулася „в сердечній, товариській атмосфері", і після неї Чіле напевно буде діставати совєтську економічну та іншу допомогу, бо говорили про „матеріяльну і моральну підтримку".

До цього року на Західній півкулі була лише одна країна, контрольована комуністами: Куба під режимом Кастра. Його зв'язки з СССР слабшали, коли Куба хилилась до комуністичного Китаю, але тепер знову почали міцніти, бо Кастро побачив, що партизанські загони не всюди можуть виграти і що значних успіхів для „комунізму" можна добитись шляхом внутрішнього розкладу населення. Че Ґевара загинув, як червоний партизан, а д-р Алленде, марксист - комуніст, вийшов у Чіле на виборах президентом країни. Це не означає, що світовий комунізм, себто московсько - пейпінґський імперіялізм, не будуть підтримувати „тупамаросів" чи інших червоних ворохобників. Напевно будуть, але напевно прикладатимуть тепер ще більше зусиль, щоб найбільш продуманою пропаґандою баламутити народи Південної Америки, обіцяючи їм „комуністичний рай", прихиляючи до комуністів різні відламки соціялістів та інших лівих.

Комунізація Південної Америки — це шлях до національного самогубства народів цього континенту. Необхідні рішучі контрпропаґандивні, вияснюючі заходи, необхідні реформи. Західня півкуля не може байдуже очікувати, хто впаде третьою жертвою, після Куби і Чіле.

СИЛА ПРОПАҐАНДИ

Мюнхен. — Москва говорить до народів світу 80-ма мовами. Китай 50-ма. Навіть карликова Альбанія гомонить до різних націй їхніми мовами: звідтам до поляків у „народній демократії" озивається комуніст „китайського напряму" Міяло. В. „Пекінґ Рев'ю" читаю, що цей тижневик виходить мовами: арабською, б е н ґальською, бурмійською. англійською, французькою, н і м ецькою, гіндуською, індонезійською, італійською, корейською, японською, лаотською, монгольською, перською, португальською, румунською, російською, еспанською, суагелі, тамільською, таї, турецькою, урду, в'єтнамською та есперантською.

Пропаґанда в політиці річ не нова. Сама назва і метода були вжиті вперше у релігійному житті, в Римі: Congregatio de propoganda fide (товариство для поширення віри).

Майстром політичної пропаґанди був Наполеон Бонапарте. Він під псевдом писав і статті до французьких газет. Найбільшого розмаху набрала пропаґанда за першої світової війни і була вона перевершена в другій війні.

Пропаґанда була найліпше зорґанізована в Англії. Це тому, що англійці мали многонаціональну імперію, знали різні народи та їх психологію і вміли промовляти до розуму й серця чужинців.

Наприкінці першої світової війни почалася пропаґанда большевицька з Росії. Комуністична п р о паґанда була призначена для всіх народів світу під кличем — „Пролетарі всіх країн, єднайтеся!" та — „Товариші, будьмо братами!" Не диво, що ця пропаґанда могла захоплювати неосвічених людей у різних країнах. На гачок московської пропаґанди спіймалося багато людей високої освіти, досліджених у політиці. Міраж всесвітнього оновлення, раю на землі захоплював людей ідеалістично настроєних, між ними чимало було багачів. Віра в революційне „нове небо і нову землю" робила цих людей сліпими на ту дійсність, що створилася під диктатурою комуністів. Дехто їздив у совєтську державу і вертався переконаним комуністом або вірним їх прихильником, бо там цим туристам показували „села Потьомкіна".

Ленін ще до революції 1917 року навчав своїх партійців, що в дискусії з противниками не слід перебирати засобами: головне — успіх пропаґанди. Він радив однодумцям, щоб у пресі й на словах старалися викликати серед суспільства „найгірші підозріння" на незгідних з большевицькою партією. Це значить: кидати на противників усякі вигадки, наклепи бо — „щось із того завжди залишиться"...

Сталін був талановитим послідовником Леніна. Він не тільки нищив своїх противників фізично, але й орудував неправдою, обертаючи біле в чорне і навпаки. Ця метода запанувала в пропаґанді російських комуністів і стала зразком для всіх комуністичних партій.

Історичну науку поставлено на службу повсякденним потребам комуністичних партій. Яскравий приклад: хоч сам Сталін писав 1924 р., що большевицьке повстання в жовтні 1917 р. на мало б успіху без Лева Троцького, однак пізніше і досі в комуністичній пресі ім'я Троцького згадується тільки на те, щоб назвати його зрадником комунізму.

Троцький, висланий із СССР, видав у 1932 р. в Берліні книжку п. н. „Сталінська школа фальсифікації", але це не помогло. Поширена на всю плянету московська пропаґанда переконала мільйони комуністів, що Троцький „продався капіталістам" і готував замахи на Сталіна — „батька народів".

Німецький „вождь" Гітлер не мусів багато додавати до большевицької „школи пропаґанди". В книжці „Моя боротьба" він радив своїм партійцям не вважати на факти і вживати „грубої брехні", такої безсоромної неправди проти незгідних з його партією, щоб люди не могли собі уявити, що можливе таке фальшування.

Гітлер радив партійним пропаґандистам повторювати ту саму неправду найчастіше, щоб ті пропаґандивні слова закріпилися в пам'яті читачів і слухачів. Відомий приклад такої пропаґанди: щоб мати привід для агресії на Польщу в 1939 році, Гітлер звелів одягнути німецьких арештантів у польські військові уніформи і вислати їх на кордон з Польщею на Шлезьку мов би для нападу на німецьку територію. Цих нещасливих людей німецька поліція постріляла, і то був „доказ" для німецької пропаґанди, мовляв, польське військо почало напад на Німеччину. Під „барабанним вогнем" гітлерівської пропаґанди багато німців повірило цій провокації. Те, чого хотів Гітлер, досягнути: серед німців створилося враження, що Німеччина веде „справедливу війну", обороняється проти польської агресії...

Коли люди в різних країнах були в масі неписьменні, не могли читати, то до них пропаґанда не доходила. Тепер радіо і телевізія проломили цю перешкоду. Живе слово доходить і до найвідсталіших народів. Найбільша небезпека пропаґанди в тих країнах, де преса, радіо, телевізія знаходяться в руках диктаторської партії. Ця пропаґанда може безкарно ширити свої „найгірші підозріння" і свою „грубу брехню".

П. Ф.

Микола Чубатий

ІСТОРИЧНО-КАНОНІЧНІ ОСНОВИ ПОМІСНОСТИ УКЦЕРКВИ

(5)

По Берестейській Унії

Канонічні постанови Берестейської Унії, як на ті часи після Тридентського Собору в Католицькій Церкві, часи найбільшої централізації папської влади, були ще доволі ліберальні. Це, мабуть, єдина Церква у цілій Католицькій Церкві тих часів мала такі широкі привілеї церковної самоуправи. Одначе, релігійного замирення в Українсько - Білоруській Церкві вона не принесла, бо всі привілеї Риму, що зрівнювали цю східню Католицьку Церкву з латинською, не знаходили ніякого відгомону у внутрішньополітичному життю Польщі. Сталося те, чого побоювався кн. Острозький, коли домагався, щоб ця церковна Унія дістала потвердження на всенаціональнім Соборі з рівночасним проголошенням політичного зрівняння Руської Католицької Церкви, ґарантованого королем та Сенатом. Переведена в Римі Унія не знайшла великого відгомону ані в Києві, Вільні, ані у Варшаві. Все лишилося по - старому. Новою виявилася безприкладна ненависть між п р а в ославною більшістю, в додатку позбавленою своєї ієрархії, і унійтською меншиною з ієрархією.

Через три роки по заключенні Унії помер київський митрополит Рогоза і на митрополичий престіл вступив прототроній в о лодимирський епископ Іпатій Потій, вибраний в краю згідно з унійними постановами, ґарантованими в Римі.

Іпатій Потій с т а р ався строго притримуватися приписів східньої Церкви, і тому період його митрополитування (1599-1613) історія назвала періодом Потієвої Унії.

Наслідником на митрополичім престолі став його помічник, дотепер титулярний галицький епископ Йосиф Велямин Рутський (1614-1637). Був він глибоко побожним та відданим справі Унії, одначе вже вихований у Римі не мав того душевного контакту зі східнім християнством, що його попередник. В додатку за його митрополитування сталися дві події, що, не зважаючи на унійні ґарантії з 1595 р. та добру волю Климента УІІІ, Павла У та Урбана УІІ, робили всі унійні ґарантії поверховними. Цими подіями було заснування в Римі уряду Конґреґації для Поширення Віри (1622) та реформа монашого життя в Київсько- Руській Церкві (1617), переведена єзуїтами.

Конґреґація для Поширення Віри була заснована папою Урбаном УІІІ, одним із найбільших приятелів УКЦеркви. Це він сказав історичний, постійно повторюваний клич: „Через вас, мої русини, сподіваюся навернути Схід". Одначе, саме за його володіння заснована ним Конґреґація для Поширення Віри наробила в Україні так багато зла через свої властолюбні цілі, що повернула колесо історії на погибель не лише УКЦеркви, але й Католицької Церкви на сході Европи. Було це півстоліття поміж Берестейською Унією і повстанням Хмельницького.

У р. 1620 православні в Україні з допомогою козаків обновили свою ієрархію, яка в очах польської влади була нелеґальною. Почалася запекла боротьба Руси з Руссю, як з болем серця писав тодішній найбільший український учений Мелетій Смотрицький. Він почав шукати шляхів до згоди поміж уніятами, веденими митр. Рутським, та теж ученим Петром Могилою, скоро митрополитом православної, вже леґалізованої Церкви. Основою згоди мало бути заснування Київського Патріярхату, що об'єднав би розколений ненавистю український нарід в одній патріярхальній Церкві. Вона високо могла б піднести авторитет української нації в Польщі. Навіть Варшава годилася на цей плян, бо розуміла загрозу московського патріярхату. Митр. Рутський годився уступити, щоб патріярхом став православний митрополит Петро Могила. Цей спасенний для України плян валила Москва через своїх аґентів, але його відкинула водночас рішучо римська Конґреґація для Поширення Віри (1629).

Той спільний проєкт українців обох таборів був повторений ще два рази перед Хмельниччиною, о д н а че Конґреґація все його відкидала. Раз арґументували тим, що не можна їм дати Київського Патріярхату, бо „вони піднесуть роги і не схочуть нас слухати". Прийшла Хмельниччина з усіми наслідками для обох українських релігійних таборів. Обидві українські Церкви втопилися в московській Церкві. По знищенню Уніятської Церкви за Катерини II та Миколи I Рим переніс всю владу київських митрополитів на Галицьку Митрополію, засновану у Львові 1807 р. Хоч Рим ніколи не відкликав привілеїв помісної Київсько-Галицької Церкви, практична церковна політика Східньої Конґреґації, яка перейняла 1917 року всі права давньої Конґреґації для Поширення Віри, продовжувала виконувати адміністраційну владу над східніми католицькими Церквами і на ділі іґнорувала основні права помісної УКЦеркви аж до II Ватиканського Собору.

У КАМБОДЖІ КРИЗА УРЯДУ

Пномпень. — Прем'єр ген. Лон Ноль зрікся свого становища, а з ним зголосив свою димісію також цілий уряд. Президент Ченґ Генґ розпочав наради з керівними політичними діячами. Припускають, що новим прем'єром стане віце-прем'єр Сісоват Сірік Матак. Лон Ноль був прем'єром за володіння князя Нородома Сіянука, але перевів — за згодою від парляменту — безкровний переворот проти Сіянука два роки тому. В лютому ц.р. він дістав мізковий удар, з якого лікувався на Гаваях. Він дещо подужав і вернувся до Камбоджі, але фізично не всилі виконувати важку працю прем'єра в часі війни і економічної скрути.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

ФУНКЦІОНАЛЬНІ НЕДОМАГАННЯ У ДІТЕЙ

Вислів „функціональне недомагання" вживається доволі часто у відношенні до пацієнтів всякого віку і звичайно служить він, як конкретне пояснення якогось розладу в організмі. Він, цей вислів, цілком ясний лікарям, але часто незрозумілий пересічній людині, яка, одержавши таке пояснення своїх недомагань, далі залишається „у темряві". Це особливо стосується батьків, які з тих або інших причин шукають консультації у лікаря в справі недуг свої дітей. Тож варто спинитися на цій справі.

По суті функціональні недомагання або розлади стосуються якогось явища, що не є органічною хворобою, але лише розладом функцій окремого органу, системи чи частини організму. Наприклад: можуть бути корчі шлунка, кишок, навіть з розвільненням, але це ще не означає, що людина має дизентерію, наростi на кишках, виразку або якесь інше нещастя. Ці корчі або розвільнення можуть виникати на зовсім іншій базі, і в такому випадку навіть найбільш докладним обслідуванням не можна виявити в шлунку або кишках органічного захворювання. Де ж тоді відповідь?

Розлад функцій може постати на психічній базі, внаслідок неполадок у нервовій системі. Тому функціональні недомагання частіше й правильніше називають психо-фізіологічними розладами. Це означає, що болі голови, шлунка, корчі кишок, болі спини, погане травлення, нереґулярне випорожнювання кишок, втрата апетиту, болі серця чи грудної клітки — можуть поставати виключно на нервовій базі, без будь-якого справжнього захворювання. Механізм поставання цих явищ ми докладніше обговорили у нашому „Довіднику". Отже, для повної ясности треба сказати, що функціональні недомагання і психо-фізіологічні розлади — це практично одне й те саме явище.

Ці недомагання у дітей далеко частіші, як звичайно думають, хоч ніби діти й не повинні мати розладів нервової системи, адже вони ще такі молоді, „нічого їм не бракує". Але так воно не є.

Медична література останніх років переповнена аналізами різних функціональних розладів, зокрема у дітей. Кожний загальнопрактикуючий лікар, фахівець дитячих недуг, невролог, хірург зустрічаються з цими проблемами кожного дня, коли у їхніх кабінетах появляються молоді пацієнти з болями голови, корчами шлунка, нестравністю, втратою фізичних сил, розвільненням, болями вуха і т.д., але докладний обслід не дає ніяких результатів і лікування не допомагає. Це стосується не лише пацієнтів у віці 12-18 років, коли батьки іноді підозрівають симуляцію, а також дітей віком 6-12 років.

Останнім часом кілька медичних журналів, зокрема „Медичні Світові Вісті", обговорюють справу хронічних болів голови у дітей, наводячи багату статистику таких дітей, які перейшли через найкращі обсліди передових спеціялістів. Загальною опінією, згідно з цією літературою, є те, що майже всі діти чи юнацтво, які жаліються на хронічні болі голови, перебувають у стані психічного пригнічення. Це саме стосується дітей з утратою апетиту, болями живота, але без інших симптомів нестравности, іноді з болями ніг, спини, вуха. Інша ж категорія дітей — це такі, що перебувають у стані нервового подразнення та напруження: вони звичайно мають болі шлунка разом із розвільненням, корчами, розладом апетиту. Серед них є певний відсоток навіть таких, які у віці 8-12 років мають виразку шлунка внаслідок хронічного подразнення.

Особливо часті в дитячому або юнацькому віці болі голови. Пацієнти описують ці болі по-різному, найчастіше — це болі голови ззаду, в потилиці, які розбігаються двома півкулями мозку вперед, зосереджуючись у долішній частині чола, зразу над очима. Іноді такі діти скаржаться також на болі очей, хоч зір у них нормальний. Якщо загальний огляд, включно з ляборaторними аналізами крови, не виявляє відхилення, неврологічний дослід також нормальний, тоді ці потиличні болі голови майже завжди мають суто функціональний характер, себто постають на базі психічного пригнічення. Ніякі вітаміни, про які питають батьки, ніякі засоби проти болю — не поможуть, бо дитина й далі матиме ці ж симптоми.

У таких випадках треба шукати причини, і щойно від неї починати лікування. Це не завжди легка справа. Дитина не обов'язково буде виявляти симптоми загального пригнічення, бо воно може бути глибоким і прихованим, поставши на базі якогось окремого переживання.

Засадничо у дитини, як і в дорослої людини, психічне пригнічення може поставати або на основі розладу психічних процесів, або може бути принесеним іззовні, від інших людей, подій, обставин. В дітей, у більшості випадків, зовнішні причини частіші. Можна було б навести сотні прикладів, які спричиняють пригнічення, але в короткій статті це річ неможлива. Все ж треба згадати про неполадки в школі з вчителями або товаришами, погані відносини в сусідстві, невідрадні відносини в родині.

Особливо важливими є погані відносини між батьками з їх безконечними сварками, алкоголізм батька, часта

(Закінчення на стор. 6-ій)

Яр. Рудницький

ГАВАЇ В ЧАСАХ ЛИСЯНСЬКОГО І ВЛАСА

(1)

Юрій Лисянський, українець (чи як його називає „Українська" Радянська Енциклопедія: „в і т ч изняний мореплавець"!), був двічі на Гаваях, тоді Сандвічевих островах, раз у 1804 і вдруге в 1805 р. Йому завдячуємо детальний опис життя тубільців у праці „Путешествие вокруг света...", що — як відомо — вийшов власним коштом автора в 1812 р. і по-англійському в його ж таки перекладі в 1814 році.

У той час Гаваї були королівствами. Найсильніший між королями був Камегамега Великий, що володів більшістю островів і мав осідок на Великому Острові. В 1804 р. Камегамега був на острові Оагу з армією й готувався в похід на королівство сусіднього острова Кауай, де володів його суперник Каумуалій.

Перед причалом до Гавайських островів у 1804 р. Лисянський довідався, що на Оагу панує пошесть і багато вояків Камегамеги хворіє; він обминув гонолюльський порт і причалив на сусідньому острові Кауай, в домені короля Каумуалія. Бувши хитрішим від Джеймса Кука, що висів на цьому острові в 1799 р. й там загинув у сутичці з тубільцями, Лисянський запросив короля Каумуалія на свій корабель „Неву", і той приїхав у товаристві канцлера на прийняття. Ось, як описує Лисянський цю зустріч (вільний переклад із першого видання „Путешествия..." з 1812):

„Вступивши на корабель, він зразу ж таки заговорив по-англійському і показав листа від морських капітанів, що їх колись забезпечував поживою. Прочитавши цього листа, я старався йому втовкмачити, що европейці, боячися за свою безпеку в його королівстві, нерадо сюди заїжджають, і порадив чесною поведінкою заслужити собі на їхнє довір'я, хоч би таке, яким втішається тепер овигський володар Гаммамея (К а м е г а м ега), приймаючи річно 10 до 18 кораблів. Він мене запевняв про всі свої щирі зусилля в цьому н а п р ямі, на жаль, безуспішні, бо ніхто до нього не заїжджає... (Вістка про убивство Джеймса Кука в 1799 р. багато заважила на оминанні Кауайського острова — Я. Р.).

Разом із королем на корабель прийшов чоловік із невеликою дерев'яною чашкою, пір'яним віялом і рушником. Бачачи б а г а то людських зубів, вбитих у чашку, я спитав, що це означає, і одержав відповідь, що король плює в цю чашку, а зуби належать померлим його приятелям. Мені здавалося, що цю посудину він держав тільки про людське око, бо король плював увесь час на поклад корабля.

Я подарував йому коца і ще деякі дрібниці, але він настирливо почав просити про штабове залізо й фарби, заявляючи, що будує великий човен. Все ж я мусів йому відмовити.

Наш гість, випивши дві склянки ґроґу, повернувся на берег. Кольором свого тіла він не відрізнявся від інших острів'ян, але був гарніший від них.

Під час його перебування у мене на кораблі перекинувся один човен, але два гребці, що його сторожили, виявили велику спритність, негайно його обернули й виловили з води всі речі, що були в ньому..."

Далі Лисянський дуже докладно описує н а с е лення Гаваїв, його п р и м і тивне життя, звичаї, мову (в формі словника на сторінках 228-236 свого „П у ш е с т вия..."). В кінці стверджує:

„Наприкінці мушу віддати справедливість мешканцям Сандвічевих островів, а зокрема тим, що живуть у Карекеуй (на острові Кауай — Я. Р.), де ми простояли шість днів. Хоч ми були постійно оточені човнами, то все таки не мали найменшої причини до невдоволення. Кожний острів'янин, що приїздив до нас, оставався для обміну товарами від сходу до заходу сонця, але все було тихо й спокійно..."

Всякому буде цікаво, як Лисянський передав це місце англійською м о в о ю. Приглянувшися т о ч н іше текстові, можна з певністю твердити, що англійська версія його „Путешествия..." це не буквальний переклад, а авторова переробка основного тексту. Ось автентичний текст наведених угорі місць в англійській версії з 1814 року*):

Meanwhile the king of these islands, whose name was Tamoory, paid us a visit. On entering the ship, he accosted me in English, and presented at the same time several certificates of recommendation, as he supposed, that had been given him by the commanders of the different vessels which had touched at Otooway: but, on inspecting these papers, I found that some of them were by no means in his favor; and I gave him a hint on the subject; and advised him for the future to be more obliging to those of whom he wished to receive testimonials of his honorable conduct, and to treat better European navigators, who prefer at present touching at the island of Owyhee.

The king was waited on in the vessel by one of his subjects, who carried a small wooden bason, a feather fan, and a towel. The bason was set round with human teeth, which, I was told afterwards, had belonged to his majesty's deceased friends. It was intended for the king to spit in; but he did not appear to make much use of it, for he was continually spitting about the deck without ceremony.

On quitting us, he expressed some displeasure at my not being willing to spare him either bar iron or paint, the last of which he very much wanted, to finish a vessel, he said, he was building. He did not, however, refuse to accept of a blanket, and other more trifling articles, of which I made him a present.

During his stay with us, by some accident one of his canoes overset; but it was soon righted again. Things of this kind very frequently happen; but the islanders are so expert in swimming, that no misfortune ensues.

На окрему увагу заслуговує опис і мапа „острова Лисянського", вміщені в „Путешествии..." з 1912 й 1914 рр. Оригінал обох видань (першого з власноручним підписом Лисянського) зберігається в відділі „Гаваяна" Університетської бібліотеки ім. Сінклера в Гонолюлю. Там таки є багато вирізків, а навіть фотостатів із пресових звідомлень про цей острів аж до найновіших часів.

Важливим осередком для студій історії Гаваїв є теж Державний Архів, Публічна бібліотека з окремим відділом „Гаваяни" і врешті Музей-Архів Бішопів із добре збереженими рештками гавайської культури, автентичними документами й багатим книжним збором. В Музеї працює один із знавців „острова Лисянського" Е. Г. Браянт, куратор гавайської колекції цього музею. Мої розшуки в цих інституціях, дискусії з Браянтом і іншими в дечому відтягнули мене від справи Влеса й влесознавства. І так із двома „неуспіхами" довелось вертатися до Вінніпеґу: невідвіданням „острова Лисянського" (він недоступний приватникам, як пташиний заповідник), а теж із справою Влеса...

*) З уваги на рідкісність видання англійської версії праці Лисянського, цитуємо її з оригінального примірника видання 1814 р. з „Гавайської колекції" університетської бібліотеки в Гонолюлю. Проф. М. Клименкові складаємо при цьому подяку за поміч у репродукції текстів.

(Далі буде).

„І в серці наче поклик бойовий"

В неділю, 28-го лютого ц. р. в авдиторії Школи Релігії й Українознавства при Православній Катедрі Св. Покрови заходами Комітету українських шкіл та молодечих організацій Дітройту відбулась академія під гаслом „Молодь у поклоні Лесі Українці". У цій величавій академії прийняли участь: Українська Католицька Вища Школа Непорочного Зачаття, Школа Релігії й Українознавства ім. Л. Українки при Катедрі Св. Покрови, Школа Українознавства „Рідна Школа" (схід), Школа Українознавства кружка „Рідна Школа" (захід), Український Музичний Інститут, Пласт, СУМА, Українська Православна Ліга Молоді, студентський клюб при Вейнському університеті, український клюб при Дітройтському університеті, ТУСМ та українське спортове товариство „Черник".

Підготовив Академію діловий комітет: почесний його голова о. протопресвітер Микола Литваківський.

Академію відкрив голова Ділового Комітету проф. Михайло Смик вступною промовою. Голова у своїй промові відмітив велетенський вплив творчости Л. Українки на формування національної свідомости українського народу. Під цим впливом український нарід включився в національну революцію та зі зброєю боронив незалежність Української Держави перед наступом російського комуністичного імперіялізму в 1917 - 21 рр. Під час другої світової війни український нарід знову піднявся на боротьбу проти окупантів зі заходу та сходу у формі партизанської війни відділами Української Повстанчої Армії. Доповідь про Лесю Українку прочитала студентка університету О. Ласка.

У мистецькій частині Академії силами учнів Школи Українознавства (схід) поставлено драму „Чудо Орфея" під мистецьким керівництвом артистки Катерини Бранки-Кривуцької. Учасники постанови: М. Обаль, Р. Скипакевич, Р. Гривнак, В. Дудун, О. Кальба, О. Королі, Ю. Патерин, Р. Сторожук, І. Шехович та А. Приходько. Ансамбль бандуристів Української Православної Ліги Молоді під проводом П. Китастого виконав: „Ой, здається, не журюся". „Останні квіти" до слів Л. Українки, муз. Л. Самарської, „Прощай, прощай, мій краю злотоцвітний" — слова і муз. Гр. Надретнього та учениця Г. Коваленко продеклямувала вірш „Мрія, не зрадь" Л. Українки. Школа Українознавства (захід) під керівництвом Тетяни Назаренко поставила уривок із „Лісової Пісні" за участю М. Гординської та М. Лісківської. Окремий квартет юних бандуристів: Марко, Мар'яна і Ольга Лісківські та М. Назаренко проспівали три пісні до слів Л. Українки під сопілковий супровід п. Мар'яни. „Хотіла б я піснею стати" — муз. Гр. Назаренка, „Веснянка музика М. Лисенка і „Колискова" муз. Г. Назаренка. При виконанні „Колискової", деклямувала В. Чучман.

Ансамбль Дівочої Капелі Бандуристок осередку СУМА ім. Пилипа Орлика під диригентурою П. Потапенка під фортепіяновий акомпаньямент В. Потапенко, проспівав: „Грай, моя пісне" — сл. Л. Українки, муз. Я. Степового (сольо В. Биковець), „Розмовляла калинонька" — сл. і муз. А. Кос-Анатольського, „Гетьте, думи, ви хмари осінні", „Жовта квітка" сл. В. Безкоровайного, муз. В. Шаповаленка. Дівочий хор Української Католицької Вищої Школи в супроводі камерної оркестри під керівництвом диригента проф. Богдана Сарамаги виконав пісні: „Веснівка" — слова В. Шашкевича, муз. В. Матюк „Рідна мати моя" — сл. А. Малишка, муз. П. Майбороди, „Лети наша пісне" та „Весонько" на слова І. Савицької, муз. М. Фоменка. Сто хористів і музик та фахова підготова викликали особливе захоплення слухачів. Декорації до „Чудо Орфея" — Галини Конопад, мистецьке оформлення програми — Юрій Сенюк, портрет Лесі Українки — роботи Бориса Лончини.

Академія пройшла виїнятково успішно. Не існувало різниці віроісповідань, не було партійно - групових незгод. Треба відзначити заслугу молодечих організацій та шкіл, які в наполегливій праці підготовили для вісімсот глядачів, в соборній взаємозгоді величавий концерт на славу полум'яної поетеси українського народу.

М. С.

„Лісова Пісня" Л. Українки в Сиракюзах

Ювілейний Комітет для вшанування сотих роковин із дня народження Лесі Українки, який очолила М. Логаза із намічених плянів праці вже може дотепер похвалитися певними успіхами. Дотепер відбулися уже дві імпрези. Про великий концерт молоді, який відбувся дня 28-го лютого б. р., були вже звідомлення у пресі.

Старанням цього ж Комітету завітала до нашої громади дня 28-го березня ц. р. „Студія Мистецького Слова" Лідії Крушельницької із Ню Йорку, яка поставила драму Лесі Українки „Лісова пісня". Про саму постанову драми Лідії Крушельницької, своє слово вже сказали фахові критики і нам не приходиться тут її ширше обговорювати. Одначе в загальному треба відмітити, що постанова драми у мистецькому виведенні бездоганна і для вибагливого глядача вповні задовільна. Якщо йдеться про гру молодих акторів, то вона була з малими винятками добра, і на високому рівні. У виконанні поодиноких роль, вив'язалися вповні задовільно й бездоганно із свого тяжкого завдання Наталка Чума в ролі мавки. Ліда Прокоп у ролі матері Лукаша й Уляна Ільницька, русалка. Тарас Яремко відтворив постать Лукаша назагал добре.

Музичне оформлення могло задовольнити кожного, але сценічне оформлення не завжди було щасливе у своїх задумах і плянах та мало переконливе.

Після вистави, дві дівчинки вручили китицю троянд пані Лідії Крушельницькій а Марія Логаза подякувала їй і цілому ансамблеві за прибуття до нашої громади! Як вияв скромної нашої подяки подарувала картину мистця з України, і побажала дальших мистецьких успіхів у плеканні нашого театрального мистецтва. До цих побажань ми всі прилучуємося і віримо, що Лідія Крушельницька буде мати напевно великий успіх, коли брати до уваги її велику любов, ентузіязм і великий вклад праці у вихованні нових кадрів української сцени. Не сумніваємося також, що молоді ще сьогодні актори при наполегливій праці, осягнуть великі успіхи, бо талантів їм не бракує. У наших щоденних буднях—вистава „Лісової Пісні була подією помітньою і запам'ятається на довше. Чисельно зібрана публіка Сиракюз, Ютики. Обурн, Бінгемптону щиро привітала виставу.

По заплаченні всіх видатків, чистий дохід в сумі 300.00 дол. призначено на Фонд Українознавства при Гарвардському університеті.

М. Середович

Петро Кучма головою Хліборобсько-Освітнього Союзу в Бразилії

Куритоба.—На річних зборах великої української патріотичної організації в Бразилії, Хліборобсько-Освітнього Союзу, що видає тижневик „Хлібороб", головою ХОСоюзу було обрано активного громадського діяча в цій країні Петра Кучму, його заступниками—інж. Амброзія Хому, Гілярія Безручка та агронома Петра Єдина.

Комуністичний Китай ак- Головою Ревізійної Комісії ХОС обрано Симона Решетника. До Хліборобсько-Освітнього Союзу, що має свої Відділи й Доми у різних ренін. Ці дві доповіді, обмемісцевостях країни, належить також Українсько-Бразилійський Клюб та кілька інших товариств й установ. Тижневик „Хлібороб" виходить на чотирох сторінках, з них дві — українською мовою, а дві - португальською.

МИСТЕЦЬКИЙ СПАЛАХ

(З нагоди прем'єри Ж. Ануї: „Медея" у Ню Йорку)

Фрагмент з вистави трагедії Жана Ануї „Медея" Театром у П'ятницю на нюйоркській сцені. Зліва: Нянька (Марія Степова-Карпяк) і Медея (Віра Левицька).

Звичайно, що мало хто вірив тим, що писали про філядельфійську прем'єру, бо це ж були люди, що стояли заблизько до „Театру в П'ятницю", а й про те, що творило істоту і суть трагедії, як спектаклю, не можна було, з написаного виразно дізнатись. Недруковані відомості приносили оцінки, від найліпших до найгірших. І деякі, попередні вистави філядельфійців, в загальному, не настроювали людей надто оптимістично. Тому не дивно, що глядач ішов до гарної залі Технології на виставу „Медеї" в досить нез'ясованому, а то й непевному настрої.

Та проте вже по кількох реченнях зі сцени, що пронизали темінь залі. всякі сумніви розвіялись, бо заповідалось ясно та певно, що глядач переживе вечір, який далеко позаду залишить все те, що досі дав і осягнув „Театр у П'ятницю", від смерти незаступимого В. Блавацького.

Мені завжди, ще в Україні, подобалась Віра Левицька, як акторка. Чи це було в більшей чи меншій ролі, висока постать, клясичний профіль, а передусім її чудова мова, зі всіма переливами чутливости, робила на мене глибше враження. Та цим разом, вона в ролі героїні, високо переросла себе. Вже в початкових репліках, ви відчули, що це її роля-роль. Все, що вона дотепер, у минулому заграла, це була тільки підготовка і заправа до ролі „Медеї" за п'ятнадцять майже років практичного неіснування у театрі, зродилося у неї бажання: створити креацію за всяку ціну. В. Левицькій поталанило здійснити свою мрію. Вона створила в „Медеї" образ характеру, що довкруги нього все інше було тільки обрамуванням. Тримати публіку в довжелезній однактівці, майже дві години, в найглибшій сукупності й увазі, треба непересічної мистецької наснаги, переконливости та небуденної артистичної індивідуальности. А при статичности дії чарівне, рідне слово і глибина індивідуального відтворення психологічного стану героїні, були чинниками, що причарували слухача. Вже тільки, щоб наслухатись євшаннозільної музики рідного - загнобаючого на чужині—слова, варто було побувати на цьому спектаклі. Велична, хай і в темнохмурних барвах постать мітологічної вічно оспівуваної героїні, надовго залишиться нам у пам'яті. Медея у відтворенні В. Левицької. це була креація у найкращій традиції українського театру. Мимохіть пригадався Бенцаль у „Сонце Руїни", чи Блавацького у: „На полі крови".

Б. Паздрій: „Ясон"

В ролі няньки виступила наша давня, театральна знайома М. Степова - Карп'як. В протиставленні до трагічної небуденности і життєвої непримиренности Медеї, нянька уосіблює пересічність і сірину життя. Цю ролю заграла наша мисткиня з великою переконливістю і життєвою правдивістю.

Знаменитий актор Б. Паздрій. Те, що викресав він зі себе в ролі Ясона, було подивугідне.

Властиво, легкого жанру актор, В. Шашаровський, — він режисер вистави, додавши свідомо, чи підсвідомо, — дещо бундючо - комічного елементу до владно - східного характеру Креона і створив напрочуд цікаву постать короля.

Я не бачив ніколи Е. Левицького з більшим вантажем енергії і емоції на сцені, як у „Медеї" в ролі післанця, чи вартового (грав дві ролі).

Режисерія В. Шашаровського задовільна, а навіть щаслива.

Будувати і підтримувати культуру в зматеріялізованому і досить байдужому суспільстві, річ нелегка. Пережиття цього блискучого вечора, себто реалізацію „Медеї" треба завдячити фінансовій допомозі... одиниці, а саме сина героїні, Юрія Левицького. І на цьому, — фінансово, — він стратив. єдине щастя, що закарбовано культурно - мистецький успіх.

Теодор Терен-Юськів

Католицькі духовники в ЗСА проти целібату

Чикаго.— Так званий „Крайовий Дослідний Центр про опінії", що співпрацює з Унівеситетом в Чикаго, перевів- за згодою від римо - католицьких єпископів в ЗСА-опити серед духовенство і проголосив висліди своїх дослідів у звідомленні, що його дістане також зібрання єпископів, яке відбудеться 27 - 29 цього місяця в Дітройті. За тим звідомленням більшість католицьких духовників в Америці не погоджується із принциповим становищем Апостольської Столиці проти штучної контролі народин, як теж є проти обовязкового целібату. Але звідомлення стверджує, що мораль духовенства висока та що „тільки" кожний пятий латинський духовник одружився би, як би мав на це дозвіл.

Слава Стецько на авдієнції в кардинала-примаса Маніли

Під час перебування в березні ц. р. на Філіппінах на засіданні Екзекутиви Світової Антикомуністичної Ліґи, ВАКЛ, п-і Слава Стецько була прийнята на авдієнції кардиналом-примасом Маніли. З уповаження українського представництва в президії ВАКЛ, вона заторкнула справу патріярхату Української Католицької Церкви. Як повідомив тижневик „Гомін України" з Торонта, з 10-го квітня, „кардинал-примас поставився дуже прихильно до справи завершення УКЦеркви патріярхатом, обіцяв підняти цю справу перед Папою, як лише отримає відповідну документацію у цій справі". Екзекутива ВАКЛМ схвалила кілька резолюцій, в тому про Ляос і В'єтнам, а на внесок п-і Слави Стецько – резолюцію про підтримку визвольних змагань України, із засудженням переслідувань Церков, культурних діячів та борців за державну незалежність.

Олег А. Лебедович — доктор медицини

13 - го червня, 1970. р., Олег, Олександер Лебедович одержав у Льойольському університеті в Чикаго, диплом доктора медицини.

Олег є наймолодшим внуком, покійного д-ра Омеляна Лебедовича (*1857+1931), визначного, повітового лікаря та відомого суспільного діяча Мостищини, а по стороні матері наймолодшим внуком покійного д-ра Володимира Яновича (*1869+1931), який своєю діяльністю заслужив собі від тогочасного покоління признання як: „Лікар - громадянин, організатор міщанства й селянства Станіславіщини, великий добродій молоді". Три - чверти сторіччя тому покійний д-р В. Янович, після закінчення медицини на австрійському університеті у Відні, розпочав своє лікарське звання у військовому шпиталі у Відні як військовий однорічняк.

Д-р Міляс Лебедович

Д-р Володимир Янович

Д-р Віктор Лебедович

Д-р Олег Лебедович

Чикагівський диплом доктора медицини, відкрив молодому Олегові Лебедовичові змогу зачати, як інтерн виконувати лікарське звання, до якого мав замилування від ранніх літ. Передмедичні студії відбував на Вейн - Університеті в Дітройті. В тому часі також брав живу участь в пластовому житті Дітройту й як ст. пластун Дітройтської пл. Станиці розвивав активну діяльність серед української пл. молоді. Закінчивши передмедичні студії в 1966 р. й одержавши титул бакалавра науки на Вейн - Університеті в Дітройті, перейшов до Чикаго до медичної школи в Льойольському університеті. Вже при кінці першого року медичної школи зачав надпрограмову медичну працю. Його покликано — разом з другим мед. студентом — до помічної праці проф. д-рові В. Ліберманові, шефові Департаменту фізикальної Медицини, вибраного АМА (Амер. мед. Асоц.) „Чільним дослідником Іллиной" на рік 1968. Своїми порівняльними студіями над анамнезами, одержаними компютором і лікарем, оба студенти - Олег і його товариш - доставили д - рові В. Ліберманові матеріял і підставу до одержання 25000 - долярового „Ґрент" (державного дару) для досліду: „Компютор - гісторі верса докторс гісторі". В тій ділянці Олег працював продовж всіх своїх вакацій.

На другому році, Олег працював у лябораторійній хемії на терені „Гайнс Ветеран Госпітал" в Чикаго. — На третьому й четвертому році Олег працював, як платний екстерн в „муніципальнім шпиталі для інфекційних недуг" в Чикаго. — Крім цього був одним з вісьмох мед. студентів, які виконували цілоденний експеримент.: „Наскільки студії, професійна література, преса, принагідні лектури й дискусії та взагалі ціле життя збагачує їхнє знання з ділянки „Кенсер енд Ментал Гелтс", та наскільки вони ці відомости запам'ятовують і присвоюють собі. — На останній семестр перейшов до медичної школи в Торонто, де зокрема цікавився радіологією і гематологією.

Д - р Олег А. Лебедович, син д - ра Омеляна Лебедовича і д-р Ксені Янович — Лебедович, які по приїзді до Америки в 1949 р. стали до праці, як лікарі в одному з більших американських державних шпиталів. Його старші брати — це д - р Міляс Лебедович, який після військової служби у В'єтнамі й на військовій рекрутовій базі в Ричмонді, Вірджінія, спеціялізується в психіятрії в Лафаст Кліниці в Дітройті, — та д - р Віктор Лебедович, який після закінчення, в трьох роках передмедичної школи, в Ан Арбор і медичної школи в Ан Арбор та закінченню інтершип в Уніерситетському шпиталі Вейн - Госпітал в Дітройті, відбуває якраз другий рік служби у військовій базі в Тексас, де перебуває разом з дружиною Олею і три — річною донечкою, Лісою. Слід згадати, що коли мала Ліса кінчила півтора року, її мама, закінчила університетські студії у католицькому університеті Ю—оф—Ді в Дітройті. Його сестри — це Лідія, дружина інж. Богдана Казієвича, яка поруч обов'язків матері - двоє діточок, виконує частинно своє звання вчительки математики в гайскулі, та Світляна, дружина інж. Богдана Кордуби, яка також, лише частинно може виконувати свій фах фармацевтки тому, що є матір'ю двоє маленьких дітей.

І. Г.

Вечір Мистецького Слова й Пісні в Філядельфії

Мистці Фільдельфії улаштували вечір мистецького слова й пісні 10 - го січня ц. р., в театральній залі Ля Саль коледжу і дохід з цієї імпрези призначили „на церкву в потребі".

Наш Верховний Архиєпископ, Кир Йосиф, напевно зрадіє не лиш ціллю імпрези, але й тим, що того вечора виступали ці артисти, які свого часу були зайняті у Львові, в чудовому, бароковому, Оперному Театрі. Тоді наш Архиєрей був одним з-поміж тих, які пильно відвідували театр і високо оцінювали працю та мистецтво артистів.

Коли цей театр виставив вперше Шекспіра: „Гамлета", в головній ролі з директором, Володимиром Блавацьким, присутній на тому вечорі наш Архиєрей, тодішній ректор Богословської Академії, не лиш визначний учений, але й знаменитий знавець драматичного мистецтва, поручив крилошанинові, о. Галянтові, передати від нього привіт цілому ансамблеві, а директорові глибоке призначення за його клясичну гру, найгарнішу з-поміж тих артистів світової слави, на виступах яких наш Архиєрей мав змогу бувати.

Наші мистці, які по війні прибули до Філядельфії та околиць, та не зважаючи на несприятливі життєві обставини, відтворюють правдиве мистецтво у виставах драматичного й легкого жанру.

Між ними теж були та виступали артисти православного віроісповідання, бо вважали, що справа, якій вони послужили, має загально національне і загально релігійне значення.

Ми були перейняті й захоплені грою цілого ансамблю, мусимо признатися, що їхнє виконання дало можність нам забути дійсність і ми почали їх перетикати споминами про тих, що у батьківщині.

Евдокія Блавацька, яка вела програму, заповідала виконання двох есеїв нашої поетеси, Лесі Українки: Картину „Одержима", в хореографічному виконанні Христини Озарків, при акомпаньяменті Зої Маркович.

Діялог Віри Левицької, яку ми подивляли в драмі „Медея", Жана Ануї, в етюді: „Йоанна жінка Гусова", враз із ветераном нашої сцени Богданом Паздрієм. Це річ повна драматичного вислову між жінкою християнною, а чоловіком, зарозумілим римським поганином.

І той трагічний твір колись ми переживали, аж до болю, в Оперному Театрі. Заля була завжди вщерть наповнена, хоч часами там панувала велика студінь, ми не опускали залі перед кінцем вистави.

Коли Марія Лисяк, при фортепіяновому супроводі Зої Маркович, відтворювала мелодеклямацію Олега Лисяка п. з. „Лист зі Львова", а потім ми почули зворушливу поезію Б. Лепкого: „У храмі св. Юра", у виконанні Ярослава П. Рудакевича, замаячіла перед нашими очима, мов у калейдоскопі, панорама Львова, тепер поневоленого. Наші серця нишком пригорталися до поодиноких домів, Божих храмів, домів нашої старинної культури.... І бачили ми катедральний храм св. Юра, все забудування святоюрської гори купалася в рясних травневих квітах садів та огородів.... З смутком поплили наші думки під палату, де, майже пів століття, володів нашими серцями й думками блаженний Кир Андрій, і до підземелля катедри, де спочиває тіло нашого Богоугодника. Ця палата була теж коротко зайнята Митрополитом Кир Йосифом.

І наша туга пригадує, що Львів, це колишня столиця наших князів, та, короткий час столиця Галицької Держави. І немов відгук нашого львівського розважання ми почули поему „Псальма" П. Куліша, у виконанні Клявдії Гош.

Ось і наші колядки... Скільки краси, поезії, чару й втіхи, особливо в нашому дитинстві, вони приносили нам в різдвяних і порідзвяних часах... Зразки гуцульських колядок і щедрівок відтворили Марія Лисяк, Оксана Рудакевич та Ліза Чепіль.

Того вечора дали нам наші артисти змогу пізнати, здається перший раз, твір „Дійство чоловіка" вийнмок з „Мораліте", річ глибоку та переконливу. Коли ми згадуємо про це „Дійство", хочемо всім артистам побажати, щоб якнайскорше мали змогу повторити його в стилевому театрі, при добре улаштованій сцені, у відповідних масках та костюмах, а головно, щоб теж та дія могла відбутися вже на рідних землях. Участь в тій сцені брали: Марія Степова Карп'як, Володимир Мельник, Ярослав П. Рудакевич, та Володимир Шашаровський.

З огляду на особливе зацікавлення зібраної елітарної публіки, ярко відзначеною музичною частиною програми, вважаємо доцільним присвятити їй особливу увагу.

Тематикою дуже добре підібрані вокальні твори („пісні") створили від самого початку контакт між публікою і солістами.

Релігійного змісту „Агнус Деї" Бізе й улюбленою піснею Остапа Нижанківського: „Минули літа молодії", в стилевому виконанні драматичного тенора Івана Гоша, перенесли слухача в минуле. Саме ця пісня становила залізний репертуар наших найчільніших артистів - співаків: Олександра Мишуги, Михайла Микиші, Модеста Менцінського, а в повоєнних часах Ореста Руснака.

Гарна сценічна поява співачки Юлії Шашаровської (драматичне сопрано) та академічне виконання знаної пісні Фоменка: „Тече вода", опісля дуже важкої арії Верді з опери „Аїда": „О патрія міа", неначе підготовляли слухачів до завершення цікавої програми концерту - безсмертним дуетом із опери Семена Гулак - Артемовського, написаної ще в 1885 р.: „Запорожець за Дунаєм", у виконанні згаданих солістів: Шашарівської і Гоша. Названий дует був прийнятий публікою оваційно, з бажанням його повторити.

Мистецький акомпаньямент - обом солістам, в руках піяністки мґр Наталії Котович, не тільки творив гарну цілість зі солістами, але своїми піяністичними прикметами спонукував слухача зосереджувати його увагу на шляхетність і красу піяністичного виконання фортепіянової партії.

Імпреза покінчилася, останні оплески замовкли і ми поволі опускали залю.

Всі учасники працювали без ніякої матеріяльної винагороди, одинокою сатисфакцією були для них голосні й неумовкаючі оплески. Ми долучаємо нашу щиру вдячність.

Головою святкового комітету був д - р. Мирослав Навроцький, програму вела Евдокія Дичко - Блавацька, а мистецьким керівником був Володимир Шашаровський.

Д - р Микола Рибак

ПОЛІЦІЯ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

Сайгон. — Поліція у Південному В'єтнамі нараховувала в 1960 році 16.000 осіб, а тепер нараховує 97.000. До кінця наступного року вона має зрости до 120.000. Південно - в'єтнамська поліція мала погану славу — слабої і перекупної. Але під натиском збоку американського командування викорінено корупцію і наставлено поліцію на її ролю — боротися проти підпільного апарату В'єтконгу. 35.000 військових старшин перейшли відповідний вишкіл.

ВІСТІ З ТОРОНТА

Крайовий З'їзд СУМ. У днях 25, 26, 27-го грудня 1970-го року відбувся дуже успішний З'їзд СУМ Канади, у приміщеннях Українського Дому при вул. Кристі. Господарем З'їзду був Торонтський Осередок. 15-ий Крайовий З'їзд СУМ Канади відкрив у п'ятницю, 25-го грудня 1970-го р., голова Крайової Управи мґр Т. Буйняк, вітаючи присутніх з підкресленням, що проходить він у важкій і відповідальній порі, коли на рідних землях Москва русифікує український нарід, та терором і поневоленням нищить його мову, культуру і надбання.

З'їздом проводила президія в складі: А. Бандера — голова, Л. Куць і П. Дацків (Едмонтон) заступники голови, та І. Фіґоль (Торонто) і М. Підгірна (Вінніпеґ) — секретарі. Обрані комісії для окремих обговорюваних З'їздом ділянок, предложили свої пропозиції, які були прийняті у формі резолюцій. На вечері-бенкеті, яким проводила мґр Л. Кузь були прочитані надіслані привіти від: Їх Блаженства Кардинала Кир Йосифа, Митрополита Максима, Преосвященного Владики Кир Ізидора, Т-ва кол. Вояків УПА, Управи ЦЕСУС, Головної Управи БУКК, ОДУМ, Крайової Управи СУМ з Англії, ЗСА і Австралії, УНС, УНП. Усні привітання З'їздові передали: капелян СУМ о. Р. Набережний, голова ГУ ЛВУ — д-р Р. Малащук, НТШ — проф. д-р Є. Вертипорох, М. Солонинка — Централя ОЖ ЛВУ, О. Романишин — ЦЕСУС, М. Кухаришин — СУСК, Ю. Горіх — ТУСМ, інж. В. Безхлібник — АБН, О. Рожка — Централя СУМ, В. Дідюк — УНСоюзу, мґр Ю. Шимко — Відділ ЛВУ Торонто, І. Велигорський — Пласт, П. Мицик — УНП і інж. М. Кравців. Після звітів, з діяльности членів КУ СУМ, Контрольної Комісії і Товариського Суду — розгорнулась ділова і жвава дискусія. По уділенні абсолюторії уступаючій управі, одноголосно обрано нову у складі: мґр Т. Буйняк — голова, А. Бандера -1й заст. Л. Баняс, Б. Гірник, д-р В. Гирак, д-р А. Дзюбанівський, Я. Заяць, В. Ігнатович, мґр Л. Кузь, В. Куций, Я. Млинарський, А. Мудрий, П. Микуляк, В. Окіпнюк, д-р М. Остафійчук, Б. Цмоць, д-р Б. Стебельський, М. Фіґоль, М. Шепетик, І. Шнурівський — члени. Крайова Контрольна Комісія: М. Бартків, І. Мокан, С. Федуньків. Крайовий Товариський Суд: мґр В. Кліш, П. Воробець, М. Заверуха. З'їзд прийняв цілий ряд постанов і резолюцій, що відносяться не тільки до самої праці СУМ, але також до нашої спільноти в Канаді і українського народу на рідних землях. Окремою резолюцією висловлено рішучий протест проти виступу кардинала Тіссерана, що ображує український нарід і його церкву. З'їзд заявився за повною піддержкою у змаганні за Помісність і Патріярхат Української Католицької Церкви, та потребу завершення організаційної структури єдности Української Православної Церкви. У програмовій доповіді новообраного голови мґра Т. Буйняка, ясно і чітко поставлено перед очі делеґатам, цілі й завдання СУМ, та нашої спільноти. „Збудуймо українську державу у своїх серцях", — а тоді напевно далеко легше зможемо збудувати її у дійсності.

З нагоди З'їзду Торонтський Осередок СУМ влаштував, 26-го грудня 1970 р. увечері величавий концерт, що став справжнім тріюмфом мистецьких ансамблів СУМ: чоловічого хору „Прометей", дівочого хору „Діброва", мішаного хору і духової оркестри „Батурин" під керівництвом мґра В. Кардаша. Чоловічому і мішаному хорам акомпаніювала Марта Кравців-Барабаш, а дівочому хорові „Діброва" — Галя Безхлібник. На концерті виступали також танцювальні групи „Верховинці" під керуванням Я. Клуня, школа народних танків під проводом В. Гладуна, та актор В. Довганюк з актуальною сатирою. Виступав на концерті і молодий соліст-тенор О. Хміль. Програму заповідав студент Т. Дусанівський. На з'їзді було 71 делеґатів із різних частин цілої Канади і 56 гостей. З'їзд був під кожном оглядом успішним, виявляючи динамічні сили, що дають запоруку дальшого росту Спілки, яка нараховує тепер біля 4.000 членства.

Вітаємо у Торонті. На сталий побут до Торонта прибула з Бразилії, відома українська письменниця Ольга Мак, яка буде перебувати тут разом із своїми доньми: інж.-хеміком Мирославою Гец та Вікторію Гец-Мунято. Українська громада Торонта, щиро радіє, та вітає їх між нами у Торонті! Сподіваємось, що наша письменниця знайде у нашому місті повне вдоволення у дальшій творчій праці для добра української культури.

Засідання КУК. У вівторок, 26-го грудня 1970-го р. відбулося чергове поширене засідання Відділу КУК, на якому обговорено цілий ряд актуальних справ, та підсумовано працю Передконвенційної Наради Централі КУК, та відбутого з цієї нагоди Ювілейного 30-річчя заснування КУК бенкету. Д-р Бойко — голова Відділу подякував мґ-рові Ю. Шимкові за успішне переведення протиленінської виставки у місцевій бібліотеці, та адвокатові Жаровському за виготовлення „бріфу" у справі конституційного переслухання і проєктів нової Конституції Канади. Як, щороку так і цього, КУК влаштовує Свято Соборности получене з Українським Тижнем і вивішенням українського національного прапору над міською ратушею. У цьогорічній мистецькій частині виступали повністю мистецькі ансамблі Осередку СУМ під керуванням мґра В. Кардаша, танцювальні групи і була масова інсценізація молоді. Промову в українській мові виголосив проф. д-р Ю. Даревич, а на англійського доповідача запрошено представника федерального уряду. Поміж іншими справами уповноважений Фундації ім. Т. Шевченка, проф. Я. Козловський звернувся з зазивом, щоб скликати спеціяльне засідання у справі дальшої і посиленої збіркової акції. Назначено день річних загальних зборів у м. лютому ц. р. Побажанням Веселих Свят і Щасливого Нового Року, голова КУК закрив поширене засідання.

Гості в Торонті. Представники Українського Конґресового Комітету Америки д-р Б. Шебунчак і ред. І. Білинський, були учасниками наради президії Координаційного Комітету Українських Організацій Канади за здійснення Патріярхату УКЦеркви. У час нарад продискутовано проблеми координації діяльности в церковних справах, а зокрема координації старань за здійснення Патріярхату УКЦеркви на двох теренах — ЗСА й Канади. Щоб облегшити цю мету, конечна співпраця з Владиками УКЦеркви під проводом Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа. З виданого комунікату наради виходить, що учасники рішили відбути у короткому часі спільну конференцію, та ствердили конечність повної координації діяльности і потребу існування Координаційного Комітету на базі всегромадського і громадою вибраного українського представництва.

Панель. Літературно-Мистецький Клюб АДУК влаштував 27-го листопада 1970 р. панель на тему „Українське церковне мистецтво" участь у ньому взяли мистці УСОМ: О. Теліжин — керівник панелю, Андрій Гірняк, Мирон Левицький і д-р Богдан Стебельський — учасники панелю. Імпрезу відкрила голова Відділу інж. Є. Вертипорох, яка дуже зактивізувала працю ЛМК влаштовуючи на високому рівні літературно-мистецькі виступи діячів української культури Торонта та інших міст Америки і Канади. Українське церковне мистецтво — тема, що згуртувала на вечорі багато слухачів, зацікавлених сучасним і майбутнім української культури, загроженої впливами оточення та асиміляції. Учасники панелю висказали свої думки, та як вони бачуть у наших обставинах найкращий розвиток нашого церковного мистецтва. Керівник панелю О. Теліжин причинився багато до успішного висліду цього вечора, присвяченого українському церковному мистецтву.

В. Дідюк

Українки у виступі на міжнародній імпрезі

Українки на міжнародній імпрезі. На фото (зліва): І. Канаморі, дружина одного з представників японської місії до Об'єднаних Націй, і А. Адачі; Марія Душник, Катерина Богонко, С. Ішізакі, Мері Крейґ Шулер, голова Міжнародної Ради Жінок; Савл Шеррі, голова Крайової Ради Жінок ЗСА; Патриція Бервецька і Ніна Баб'як, амбасадор Джан Акар з Сієра Леоне й Акар; Христина Баб'як та в задньому ряді Леся Смейка і Бетті Бервецька та Надя Диба.

Ню Йорк, Н. И. — В дні 1-го квітня ц. р. група українок з митрополітальної округи Ню Йорку взяла участь у визначній міжнародній імпрезі, „Привіт Міжнародній Раді Жінок", влаштований в Театрі Зіґфельд в Ню Йорку Крайовою Радою Жінок з ЗСА з нагоди 83-ої річниці Міжнародної Ради Жінок.

Однією з найважніших точок програми був міжнародний показ моди влаштований відомим „Департамент Стор" Александра в користь виховної та добродійної діяльности Міжнародної Ради Жінок, яку ця організація веде в користь жінок. Міжнародна Рада Жінок має 20 мільйонів жінок в 65-ох країнах світа, включно з Крайовою Радою Жінок ЗСА, в якій „Союз Українок Америки" є однією з 29-ох жіночих членів - організацій. Стефанія Пушкар, голова СУА є референткою еміграційних справ.

Українські студенки в народних строях Полтави, Києва, Борщева та Лемківщини й Гуцульщини виконували ролю господинь-впорядчиць та викликали значне зацікавлення серед гостей.

Марія Душник, референтка зв'язків СУА, приготовила українську участь в цій імпрезі.

Під час імпрези знято кольоровий фільм, який будуть висвітлювати в 65-ох країнах за посередництвом Крайових Рад Жінок.

Між 600 гостями були амбасадор Сієра Леоне, Джан Акар з дружиною, які прибули з Вашинґтону на цю імпрезу; дружини амбасадорів до Об'єднаних Націй: Х. Филипс (ЗСА), Лейді Кров (Велика Британія), Лейді Мек Інтайр (Австралія), С. Сен (Індія), Я. Текоаг (Ізраїль) та Т. Молефге (Боцвана), як теж представниці з різних держав, багато з них в народних строях їхніх країн, визначні жіночі провідниці та група українських жінок.

Амбасадор Акар в короткій промові признав великі заслуги Міжнародній Раді Жінок в діяльности в нових державах Африки і Азії, та говорив про значний поступ жінок в політиці та різних професіях в його країні.

Пояснюючи загальні напрямні діяльности організації, Мері Крейґ Шулер, голова Міжнародної Ради Жінок, взивала всіх до піддержки діяльности цієї визначної жіночої організації по цілому світі.

Дякуючи всім за співпрацю, включно з українцями, Сал Шеррі, голова Крайової Ради Жінок ЗСА, пояснила, що українські народні строї, в яких зодягнені були українські студентки, походять з різних частин України.

Коментаторка Фаркас, азначила, що один з костюмів (літня суконка), оснований на українському мотиві, був імпортований з Румунії.

Нюйоркський часопис „Дейлі Нюс" згадав про впорядчиць в мальовничих українських строях.

Українська участь в цій міжнародній імпрезі була надзвичайно корисною для ширення зв'язків українських жінок на міжнародній арені.

Серед книжок

Філософсько-релігійна праця д-ра М. Кушніра

У кінці 1970 р. вийшла в Канаді окремою відбиткою, друкована частково в журналі „Лоґос", як том XLII „Бібліотеки Лоґосу", філософічно - релігійна праця відомого громадського діяча, філософа і образотворчого мистця д - ра Михайла Кушніра з Вашинґтону, під наг. „Проблеми моральности і культури в світлі католицької філософії" (брошура на 40 сторінок великого формату, надрукована в Йорктоні, Саск., у Канаді).

Написана не завжди легко - доступною мовою, праця д - ра М. Кушніра складається з двох розділів: „Природна моральність" і „Католицька етика". Для написання їх автор використав понад 20 різномовних джерел, в тому писання Томи з Аквіну, М. Вітмана, Пайпера, Г. Барта, Жака Марітена, Альберта Швайцера, Р. Лінгарта, А. Портмана й інших католицьких і не католицьких письменників та філософів і релігійних діячів різних народів Щоб зробити матеріял якнайбільш доступним для сприйняття, д - р М. Кушнір розбив його на короткі підрозділи, як ось у І - й частині „Пpородна моральність": „Первісне почуття добра і зла", „Вартості", „Природжені засади", „Сумління" „Суб'єктивне й об'єктивне добро", „Матеріяльне добро", „Духове добро" та ін., стверджуючи, що людина, як сотворена Богом істота, має вроджене, природне почуття моральности, але стверджуючи також, що по своїй природі — „добро і зло - природні". Автор зауважує, що навіть „людина доброї волі не є спроможна робити тільки те, що добре, бо вона замотана із своїм організмом у цілий біг подій: вона або внаслідок браку достатнього знання, або внаслідок недостатнього опанування свого організму - отже несвідомо або мимовільно - робить зло". І зазначає, що „можливість появи морального зла" закладена в самій людині, бо людська істота „не є здетермінована до пасивного підчинення Сотворителеві, а навпаки — здетермінована до вільних чинів, доконуваних чи то в інтенції віддання себе Богові, чи то спротиву Його волі". Як католицький письменник - філософ, автор зазначає, що „спираючись цілковито на розумній і вільній людській природі, католицька моральність переймає вповні загальнолюдський доробок природної моральности, спертому на внутрішньому голосі сумління", адже „діяльність сумління є природним виразом здорового розсудку".

У другій частині праці, „Моральність і культура", автор розглядає моральну вартість суспільних творів і устроїв, вважаючи, що без ласки Творця не може бути досконалого суспільного ладу, а тому високо підносить „Виховну ролю Церкви" та пропаґує здоровий гуманізм, як найбільш досконалий самовияв людськости. Д - р М. Кушнір вважає, що в нашому 20 - му столітті „немає сьогодні ані суспільства, ані якоїсь суспільної верстви, які були б націховані досконалою природною рівновагою так, щоб могли становити зразок і осередок, звідки променювала б повнота здорового гуманізму" і вважає, що „Католицька Церква є природним осередком, настільки духово містким, щоб могти зіграти між собою ті різнородні, бурні нутри і течії", що нині в світі існують. Звідси й клич: „Усе відновити в Христі!"

З праці д - ра Михайла Кушніра „Проблеми моральности і культури в світлі католицької філософії" виплинає висновок, що у віці технології та великих досягнень людського розуму, все більшу й більшу ролю мали б відігравати релігійні вчення, - в даному випадку католицьке, бо людина без духа, освяченого Божою ласкою, є лише тілом, котре починає безслідно вмирати від першого ж дня народження, а спільноти й цивілізації без Церкви обернули б плянету Земля „в мертвий космічний залишок".

Л. П.

Бандурист Михайло Теліга

З бандуристом Михайлом Телігою я познайомилась в 1925 р. в місті Рогатині, де я учителювала в Рідній Школі і рівночасно була режисером пластунського аматорського гуртка. Ми якраз підготовляли п'єсу „Назар Стодоля", коли до мене підійшов учитель гімназії Микитин з Михайлом Телігою і нас познайомив. В імені Теліги звернувся до мене учитель Микитин, прохаючи на неділю призначену виставу відложити і театральну залю відступити бандуристові, який в цей день бажав мати свій концерт. Я радо погодилася на його прохання. Михайло Теліга, тоді молодий чоловік яких 25 р., середнього росту, вдумливі чорні очі, високе інтеліґентне чоло, а незвичайна скромність його в поведінці та щирість зразу з'єднала симпатію рогатинців. Ентузіяст музики, композитор Борис Кудрик побандуристом захоплювався його грою на бандурі і співом, а на його запросини Теліга кожного дня провідував гостинний дім панства Кудриків. Мати композитора пані Кудрикова, вдова по священику і її дві дочки Віра й Дара займали половину великого приходства, що його відступив новий парох о. Кудрик Теодозій, брат померлого. З родиною панства Кудриків мене в'язала велика приязнь, тому я була все присутньою як приходив Теліга. Згодом між нами зав'язався дружній „тріюмвірат", (засловами коммпорат" (за словами композиприятелювання дало змогу краще пізнати юнака.

Від нього ми дізнались, що він народився в Кубані, де його предки поселилися ще в давніх часах. Михайло з гордістю розказував про свій рід. Розказував, що кубанці за царату мали досить велику автономію, вишколювали своє військо, а батько був отаманом. Добровольцем зголосився до петлюрівської армії, а ідучи, батько передав йому шаблю і бандуру, що переходила з роду в рід. Шаблю йому забрали поляки після того як інтернували, а бандура залишилася йому. Він був кілька літ в концентраційному таборі в Каліші, а тепер його звільнили і він незабаром виїжджає на студії до Подєбрад. Розказував, що у кубанців бандура - це святість, а українські пісні, що кубанці залюбки під акомпаньямент бандури співають, не дали змоги їм зденаціоналізуватись. Чуючи те, Борис Кудрик розцілувався зі своїм „українським бардом". Досить маломовний, скромний, але про справи національні говорив багато. Було у нього те щире, козацьке серце, яке опісля надхнуло його чарівну дружину Олену з дому Шовгенівну стати до бою за Україну. Хто знає, чи мали б ми поетесу Телігу Олену, як би не було бандуриста, козака кубанця Михайла Теліги. Мова Михайла Теліги була гарна без домішок русицизмів, дзвеніла так як і його пісня щиро, надхнено. Не диво, що молодий бандурист полонив серця не лишень рогатинців, але також поетеси. На розмовах при чаю, що подавала панна Вірця Кудрик і Дара минав скоро час. Тепер Борис просив щось йому заграти. Михайло настроїв бандуру й під її акомпаньямент співав мелодійним тенором давні, ще прадідівські пісні та думи, сантиментальні, любовні. Борис Кудрик захоплений музикою нашвидкоруч записував на нотному папері почуті пісні, давав їм своє музичне оформлення.

В неділю у вщерть набитій залі гімназії Українського Педагогічного Товариства відбувся концерт бандуриста, а наше українське громадянство щиро вітало кубанця Телігу. Під час перерви я і учитель Василь Кривоус, бувший Січовий Стрілець збирали на „таці" датки для Теліги на дорогу й на перші дні прожитку в Чехословаччині. Опісля ми вручили йому досить велику суму польських золотих. Теліга з подякою приймив, хоч я зрозумів, що цей дарунок був прикрий амбітному кубанцеві. Того вечора заля не могла вмістити всіх тих, що хотіли почути бандуриста. Наші селяни з недалеких сіл запрошували приїхати до них з концертом. Теліга радо погоджувався, а його пісні вливали в серця селян, віру в те, що ми - непереможені. Звідтам також вертався бандурист не з порожнім гаманцем, бо селяни з щирого серця давали йому датки на науку в Чехословаччині. До нашого „тріюмвірату" долучилися ще щирі його друзі: учителька Анна Скробач, і учителі Василь Кривоус, Березяк і Петриканин і ми всі кожного дня ходили на прогулянки. На дружніх розмовах минув місяць вересень, а з ним наближався день його від'їзду до Подєбрад на студії. Погідного осіннього дня наш „тріюмвірат" відпроваджував бандуриста на стацію. Ми йшли пільною доріжкою, яка вела на стацію. Збирались до лету журавлі. Осінній настрій нам всім передався, наче передчуваючи, що ніколи більше в житті не стрінемося. Ми сіли коло придорожнього дерева, бо хотіли ще почути його гру. Михайло призадумався, настроїв бандуру і заспівав: „Я сьогодні щось дуже сумую, про козацьку славу згадав".. Ця дума - пісня найбільше сподобалась Кудрикові і він заграв її для нього. Опісля я просила, щоб Теліга заспівав щось сантиментальне, бо мені, тоді молодій дівчині бажалось чогось більш настроєвого і пориваючого. Тоді Теліга заспівав під акомпаньямент бандури модну пісеньку: „Бабусю рідненька, ти всім помагаєш, яке в мене горе ти певно впізнаєш". Як нічка настане ніяк не засну я, а спати лягаю молитву творю я..." А ще на добавок: „Ніч така Господи місячна ясна, видно хоч голки збирай, вийди дівчинонько працею зморена хоч на хвилиночку в гай"... Ми всі слухали (опріч мене і Кудрика була ще Віра Кудрик, Анна Скробач, Кривоус і Петриканин) пісень, захоплені його ніжним співом і бандурою. Це був в дорозі на стацію його останній концерт в Рогатині. Щиро прощали ми нашого друга Михайла, коли на стацію заїхав поїзд, що повіз його в ще незнаний світ, де доля судила йому бути бардом Олени Теліги.

Ярослава Острук

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та своє пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 13

Т. Кульчицький, Денвер	$52.00	Б. Кичун, Парма	2.00
Р. Лукашевський, Чикаґо	10.00	А. Кібюк, Вайтстовн	2.00
В. Гірняк, Дітройт	8.00	М. Кічула, Філядельфія	2.00
І. Ґелетей, Лаудердейл	8.00	О. Копей, Форт Лаудердейл	2.00
С. Каша, Роґвей	8.00	А. Корбяк,, Гемтремк	2.00
С Дацюк, Чикаґо	7.00	С. Корлятович, Клівленд	2.00
І. Дякунчак, Лонґель	7.00	І. Кочан, Провіденс	2.00
В. Здендяк, Морріс Плейнс	7.00	І. Кусен, Філядельфія	2.00
І. Фасоляк, Філядельфія	7.00	А. Кушнір, Філядельфія	2.00
Б-во Пресв. Тройці — Відд. 320 УНС — Балтимор	5.00	І. Малко, Балтимор	2.00
А. Крупська, Асторія	5.00	О. Мацькевич, Бронкс	2.00
І. Притоцька, Чикаґо	5.00	М. Микитів, Стайвесант	2.00
Р. Тенюк, Тандер Бей	5.00	В. Нищий, Іст Сейнт Луїс	2.00
Т. Тещук, Філядельфія	5.00	В. Новицький, Вілліментик	2.00
М. Филь, Торонто	5.00	М. Олійник, Керґонксон	2.00
І. Шарек, Ню Гейвен	5.00	В. Пакуляк, Міннеаполіс	2.00
О. Головко, Стетин Айленд	4.20	М. Паленицький, Ірвінґтон	2.00
Г. Михалюк, Філядельфія	4.00	В. Палідвор, Ню Йорк	2.00
Д-р В. Шкільник, Акрон	4.00	М. Пундик, Літтл Фоллс	2.00
Н. Вучинська, Кресскілл	3.10	І. Рітроський, Гадсон	2.00
В. Брездун, Парма	3.00	Д. Розпопа, Нюарк	2.00
Ф. Вукач, Філядельфія	3,00	Д-р Р. Стахура, Нюарк	2.00
І. Герелюк, Монтреаль	3.00	О. Строцький, Пассейк	2.00
А. Дерлиця, Ню Йорк	3.00	О. Судомляк, Монтреаль	2.00
О. Касюхнич, Ванкувер	3.00	М. Фафендик, Шебойґен	2.00
О. Кульчицький, Ню Йорк	3.00	Ф. Федак, Джоліст	2.00
О. Либа,. Філядельфія	3.00	Д-р М. Ценко, Філядельфія	2.00
П. Лозова, Акрон	3.00	В. Циган, Філядельфія	2.00
Ф. Сломошинський, Ріверсайд	3.00	М. Чабан, Кліфтон	2.00
Д-р Д. Фаріон, Парма	3.00	Ф. Чабан, Філядельфія	2.00
І. Журак, Вудгейвен	2.50	И. Чайківський, Вотерфорд	2.00
А. Бабенко, Парма	2.00	Г .Шкода, Чикаґо	2.00
Я .Базиляк, Бронкс	2.00	Р. В. Шутер, Рочестер	2.00
І. Бовцайло, Гантіґдон Веллей	2.00	О. Якимів, Кентон	2.00
О. Богданович, Маямі	2.00	В. Бачинський, С. Бостон	1.00
С. Бурий, Сейлем	2.00	В Безушко, Боффало	1.00
І. Віхот, Бетлегем	2.00	Г. Венке, Нюарк	1.00
Я. Волосенко, Форест Гіллс	2.00	С. Гасяк, Ст. Джозеф	1.00
С. Гавриш, Філядельфія	2.00	М. Ільяшенко, Тайволі	1.00
Преп. О. Гарбузюк, Елмгурст	2.00	П. Ісаїв, Філядельфія	1.00
А. Гладилович, Монтреаль	2.00	І. Іськів, Сан Бруно	1.00
Ю. Гнат, Ірвінґтон	2.00	М. Заяць, Вашинґтон	1.00
Андрій Данило, Ню Гейвен	2.00	В. Каваць, Ню Йорк	1.00
Р. Доберчак, Бруклин	2.00	І. Колода, Парма	1.00
Д-р В. Іванович, Севен Гіллс	2.00	О. Кузишин, Лонґ Айленд Сіті	1.00
Ю .Іванович, Балтимор	2.00	О. Маланчук, Піттсбурґ	1.00
М. Заяць, Чикаґо	2.00	И. Милявський, Асторія	1.00
П. Замулінський, Мус Джов	2.00	В. Сегейда, Джамайка	1.00
А. Карпенко, Савтфілд	2.00	П. Стельмах, Міссісоґа	1.00
		В. Тарновецький, Торонто	1.00
		П. Фіцай, Вайтмор Лейк	1.00

Різдвяна зустріч Товариства „Рідна Школа" в Дітройті

Свят - вечірня „Ялинка" Рідної Школи, відбута 17-го січня ц. р. в залі Українського Осередку при вул. Карпентер, привабила багатолюдну авдиторію, зокрема батьків дітей, українського шкільництва та громадян, що підтримують Рідну Школу.

Усім цікаво було побачити поставлену вперше в Дітройті казку - оперетку Л. Полтави „Лісову Царівну" у виконанні учнів Школи Українознавства.

У казці розповідається про підготову до зустрічі Святвечора українськими дітьми. Як в кожному драматичному творі, так і тут виникає конфлікт. У „Різдвяній Царівні" Сніжинки стають на перешкоді у придбанні різдвяної ялинки. Впровадивши, у дуже критичне становище героя казки Василька (учень Марко Прокоп), що в морозну зимову ніч, вкритий шлейфами Сніжинок, засинає у лісі біля ялинки, - автор твору впроваджує в рятункову акцію лісових мешканців: Вивірку (уч. Олена Калитяк) птаха Дятеля (уч. Марко Федорак), Зайчика уч. Марко Юзич). Усі вони під проводом песика Сірка, відгорнувши Сніжинки, рятують Василька. До речі, Сніжинки, що їм у казці призначено ролі неґативних персонажів, не такі то й ворожі до Василька, коли голосно перестерігають: „Хто прийшов у ліс зимою, тому слід стерегтись, та не страшні вони тим, хто не спить, в кого серце й праця кипить". Ролі Сніжинок відіграли дівчата (18!), заавансовані учні балетної школи Мотрі Макар. Виконані під її проводом танки Сніжинок, одягнених в прегарні костюми (виготовлені за її проєктом), захоплена публіка привітала довготривалими оплесками. Вони дуже чітко підкреслили розвиток сюжетної лінії казки. Вдатно вив'язались із своїх завдань Оксана Стеткевич у ролі Василинки та Аня Никифоряк і Роман Величковський у ролях Матері Батька.

Костюми акторів пошито за проєктом Христини Юзич і матерів дітей. Мистецький керівник казки, Лада Прокоп, доклала усіх старань, щоб спектакль поставити на високому рівні. До успіху причинились теж музичний супровід Дани Федорак та мистецьке оформлення сцени Ярка Козака й Галини Конопади. Усім їм вдячна авдиторія виявила своє признання голосними оплесками.

Активну участь у програмі взяли теж учні відділу Школи Українознавства у Воррен.Під проводом учительок, Юлії Капітанець і Мирослави Бараник, діти успішно виконали колядки і гуртову деклямацію; деклямували теж Іван неґрич та Ігор Кокурба, а Віра Савчук виконала „Во Вифлеємі". Акомпаніювала Христя Никифоряк. Організація учнівських виступів спочивала в досвідчених руках учительки Школи Українознавства, Марії Андрусяк.

Святкове різдвяне слово виголосила Галина Калітяк. Вона порівняла великий вихід на захід тисячів українських матерів з немовлятами на руках з утечею Святої Родини до Єгипту, та пригадала знаменні слова найвизначнішого Владики української Церкви у нашому сторіччі, Митрополита Андрея Шептицького, який у своєму посланні до вірних сказав, що святим обов'язком християнина - більше любити ближчих собі, своїх рідних, ніж чужих, тому більшою має бути любов до своєї родини й своєї Вітчизни, як до інших людей і країн.

Після сценічної програми відбулося свят - вечірнє прийняття з традиційною кутею, що його старанно приготовив комітет пань під проводом Галини Калитяк і Софії Бей.

Молитву провели священики з обох українських парафій східньої частини Дітройту.

Вечором проводив голова Товариства інж. Степан Білий. Він подякував усім що підготовили цю вдатну різдвяну зустріч Рідної Школи, та просив усіх підтримувати українозначе шкільництво, від якого залежить майбутня доля молодого покоління.

О. Сливинський

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ: „ХРИСТОС ВОСКРЕС!"

Блаженнішому Кардиналові ЙОСИФОВІ СЛІПОМУ

щирий привіт і мою скромну лепту на постать ТАРАСА ШЕВЧЕНКА для УКУніверситету у Вічному Місті Римі складає 100.00 дол.

вірний син Українського Народу і Церкви

Ню Йорк, 10-го квітня 1971 р.

Літературно-Мистецький Клюб у Філядельфії, Па.

П'ЯТНИЦЯ, 23 КВІТНЯ 1971 Р. у ДОМІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

ДАВНО МИНУЛЕ

СПОГАДИ — ВОЛОДИМИР РУДНИЦЬКИЙ

Початок год. 7-ма веч., точно. Гостям раді.

УВАГА! НОВА КНИГА УВАГА!

У-В-ві УТГІ в Мюнхені вийшла в світ нова книга

інж. агр. Г. ГОРДІЄНКА

„ІСТОРІЯ КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН"

Мюнхен, 1970. Ст. 388. Великий формат у цілополотняній оправі, з золотими написами. Ціна лише 10.00 долярів. В ЗСА можна придбати книгу лише у **автора**:

G. Hordienko, 577 Geneva Ave., Philadelphia, Pa. 19120 U.S.A.

Книга написана з української точки зору. Книга приступна і нефаховим читачам, тому вона мусить належати до бібліотеки в кожній українській родині.

Книга зареєстрована в Картковому Каталозі Конгресової Бібліотеки в Вашингтоні під ч. 70-124434.

Дитячий Театральний Гурток

ПРИ 29-му ВІДДІЛІ СУА в ЧИКАГО, Ілл.

ЗАПРОШУЄ ВАС

НА ДИТЯЧУ КАЗКУ-П'ЄСКУ

ІВАСИК ТЕЛЕСИК

Субота, 1-го травня 1971 року

год. 6-та по пол.

Заля Школи св. Миколая

при вул. Левіт і Райс

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДРУГОГО ТОМУ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

(Закінчення з 1-ої стор.)

високо оцінюючи науковий рівень Енциклопедії, з окремим признанням згадав, що вже в своїй передмові до першого тому проф. Ернест Сіммонс згадав про потребу відкриття осередків українських студій в американських і канадійських високих школах, ,що вже і сталося в престижевому Гарвардському Університеті. Започатковані вже в Гарварді та по інших університетах українські студії виховують нову генерацію дослідників українознавчих наук, для яких Англомовна Енциклопедія Українознавства завжди буде одним з головних студійних джерел.

Міністер Іван Яремко ствердив, що він п'ять разів читав перший том Енциклопедії і ще ніколи не знаходив такого багатства інформацій і знань про країну і нарід його походження, їх історію, культуру та досягнення в усіх ділянках життя і змагань.

Серією виступів закінчив ред. А. Драґан, уповноважений УНСоюзу в справах Енциклопедії та її адміністраційний редактор, згадавши коротко про величезний комплекс труднощів, на які підготова і друк Енциклопедії натрапляли та які можна було перемогти тільки завдяки наполегливості головного редактора проф. д-ра Володимира Кубійовича, завдяки величезному зрозумінню з боку Головного Уряду УНС, зокрема його Екзекутивного Комітету та особисто головного предсідника Йосипа Лисогора, рішальному посередництву проф. д-ра Юрія Луцького і завдяки безприкладній співпраці, зрозумінню та допомозі з боку університетського видавництва.

Після коротких завваг, приявні довго обмінювалися думками та коментарями на тему Енциклопедії, підготова та публікація якої тривала повних 20 років та є спільним твором майже двох сотень найвидатніших науковців, прикладної співпраці університетського видавництва та меценатства УНСоюзу, що — крім всіляких інших трудів — вклав у цю публікацію понад чверть мільйона долярів.

Други йтом АЕУ

Виданий тепер люксусово другий том Англомовної Енциклопедії Українознавства має 13 головних розділів: 1. Право, 2. Українська Церква, 3. Наука, 4. Освіта і школи, 5. Бібліотеки, архіви, музеї, 6. Книгодрукування і преса, 7. Мистецтво, 8. Музика і хореографія, 9. Театр і кіно, 10. Народне господарство, 11. Здоров'я, медична опіка і фізична культура, 12. Збройні сили і 13. Українці в діяспорі. Крім передмови проф. Ернеста Сімонса, змісту і вступних вияснень, до книги додано 133 сторінки індексу, а до кожної статті додана обширна бібліографія. Разом книга має 1 394 сторінки, 725 ілюстрацій, 24 чорно-білі ілюстраційні таблиці і вісім кольорових, як і окремо доданих шість кольорових мап. Висилка книги для тих, що її вже замовили, як і продаж по книгарнях почнеться 1-го травня ц. р.

Українські студентські товариства в Европі відбули конґрес

(Закінчення з 1-ої стор.)

риський Суд підпорядковано Товариському Судові ЦЕС-СУС. Водночас прийнято до СУСТЕ дві нові громади українського студентства: світських студентів у Римі та студентів теології в Інсбруці.

По закінченні офіційної частини відбувся концерт у конференційній залі під Собором Св. Софії, в якому брали участь п-ні М. Дублянниця-Гузар (сопран), хор і оркестра Української Папської Малої Семинарії під керівництвом о. Р. Самотея, хор українського мюнхенського Інтернату, Ю. Клюфас, який виконав два скрипкові соля, М. Юрків, сльо при акомпаніяменті гітари, та Л. Госейко, який відчитав свої поезії.

ПРОВІДНА НЕДІЛЯ

В неділю 25-го квітня 1971 року на цвинтарі Церкви - Пам'ятника в С. БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

буде відправлена

СПІЛЬНА ПАНАХИДА

ЗА ДУШІ НАШИХ ПОПЕРЕДНИКІВ І ПОХОВАНИХ НА ЦЬОМУ ЦВИНТАРІ

ПОРЯДОК ВІДПРАВ:

Год. 10-та ранку — Архиєрейська Св. Літургія;

Год. 12-та дня — Процесія до центрального хреста на цвинтарі, перед яким буде відправлена СПІЛЬНА ПАНАХИДА;

Год. 12:30 по пол. — Початок відправ Панахид над окремими могилками.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в США

ДО УВАГИ

Підгаєчанам Ню Йоркського Осередку

ШИРШІ СХОДИНИ ОСЕРЕДКУ

— відбудуться —

дня 25-го квітня 1971 р. (неділя)

о год. 2-ій по пол.

в УНДомі, при 2-ій Евню

бічна кімната залі

Запрошуємо до участи усіх Земляків Східніх Стейтів.

Програма наради — звітність Управи та обговорення важливих справ нашої організації.

Членам не висилаємо поіменних повідомлень.

ЗА УПРАВУ:
Д-р ПЕТРО ГОП, голова

ЗАХОДАМИ

Округ Відділів УНС Стейту Ню Джерзі

— відбудеться —

в неділю, 29-го серпня 1971 року

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

в Українському Селі в Бавнд Бруку

Програма Дня буде подана в слідуючих оголошеннях.

ЗА КОМІТЕТ:

Йосип Лисогір (почесний голова)

Стефанія Стеців (секретарка) **Омелян Граб** (голова)

ОКРУГИ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ!

НАРАДА

ПРЕДСТАВНИКІВ ОКРУЖНИХ КОМІТЕТІВ УНСОЮЗУ

СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ: НЮАРК, ДЖЕРЗІ СИТІ, ПЕРТ АМБОЙ і ПАССЕЙК

— відбудеться —

в п'ятницю, 23-го квітня 1971 року в Українському Народному Домі в Ірвінгтоні, Н. Дж.

при 140 Проспект Авеню

На порядку нарад:

Стейтовий День УНСоюзу

Початок: 7-ма година веч.

Приявність усіх представників Округ та членів Комітету Союзового Дня — обов'язкова і конечна!

ЗА КОМІТЕТ ДНЯ УНСОЮЗУ:

Інж. **ОМЕЛЯН ГРАБ**, голова — **СТЕФАНІЯ СТЕЦІВ**, секретарка

Ділимося болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 12-го квітня 1971 р. у місцевості Соффолк у Вірджінії відійшов у Вічність на 46-му році життя

бл. п. ТЕОДОР ТАТАРИНСЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся в середу, 14-го квітня 1971 р.

Опечалені:

- дружина — **МАД**
- дочка — **КАТЕРИНА**
- мати — **КАТЕРИНА**
- сестра — **МЕЛАНІЯ МАРТИН** з дітьми
- сестра — **ІВАННА ЯБЛОНСЬКА** з мужем д-ром **МИХАЙЛОМ** і дітьми
- сестра — **КАТЕРИНА МАРИНУЧІ** з мужем **ВЕНЬЯМИНОМ** та дітьми
- тітка — **МЕЛАНІЯ ХОХ**
- та ближча і дальша Родина

ШИКАГО, ІЛЛИНОЙ і СУСІДНІ СТЕЙТИ!!!

Неділя, 25-го квітня 1971 року

РИТМ УКРАЇНИ

СВІТОВОЇ СЛАВИ

КУБАНСЬКІ КОЗАКИ

при співучасті славних мистців-солістів:

Роми Прийми-Богачевської, Галини Минаїв-Андреадіс, Марії Цісик, Тадея Комаря і його оркестри з Вінніпеґу

Спонзор турне: **ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА**

Ця небуденна мистецька імпреза відбудеться

в Шикаґо, в неділю, 25-го квітня 1971 р., о год. 8-ій веч. в авдиторії Оркестра Гол

ORCHESTRA HALL — 220 So. Michigan Avenue, CHICAGO, Illinois

Вигідне і дешеве підземне паркування напроти будинку.

Квитки вступу до набуття в: Касі „Самопоміч", Спілці „Певність", „Дельті", Українській Книгарні та в Книгарні М. Денисюка.

ПЛАСТОВЕ ПЛЕМ'Я ПЕРШІ СТЕЖІ УЛАШТОВУЄ МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ

СУЧАСНА ГРАФІКА УКРАЇНИ

ВІД 24 КВІТНЯ ДО 2 ТРАВНЯ 1971 РОКУ В ЗАЛЯХ УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ

ВИСТАВКА СКЛАДАТИМЕТЬСЯ З КАРТИН, ВИПОЗИЧЕНИХ З ПРИВАТНИХ ЗБІРОК

Відкриття виставки в суботу, 24-го квітня ц.р., о год. 6-ій веч.

Виставка буде відкрита:
у п'ятницю, 6-9 год. веч.
у суботу, від 12-8 год. веч.
у неділі, від 12-8 год. веч.

УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ (УСІ) повідомляє, що

ДРУГА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

присвячена

справам Українського Шкільництва

відбудеться

в суботу, 24-го квітня 1971 року

о год. 3-ій по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

1. Відкриття — д-р Р. Дражньовський;
2. „Школи при Українських Парохіях" — о. П. Федорчук, (Куратор Стемфордської Шкільної Округи);
3. „Перспективи та завдання Української Школи в ЗСА" — д-р О. Лужницький;
4. „Українське шкільництво в світлі одної анкети" — І. ГУРИН;
5. Обмін думками — проф. д-р І. Головінський, модератор

Широка громадська участь вельми побажана.

АННА з БАЗИЛЕВИЧІВ ДЗЯДИК

горожанка Ярослава, народжена 14-го січня 1892 року, закінчила в Бозі життєвий шлях у Львові 13-го квітня 1971 р. і там похована у Велику П'ятницю 16-го квітня.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ

буде відслужена

В СОБОРІ СВ. СОФІЇ

Про молитви просять:

сини: **ЗЕНОН** і **РОМАН**, донька **ЄВГЕНІЯ КІКТА** і внучка **ХРИСТИНА РІЧНЕР** з Родинами у ЗСА

донька **МАРІЯ НОВАК**, син **ВОЛОДИМИР**, синова **ІРИНА** і внучки: **ОЛЬГА, ІВАННА і АННА** з Родинами, та 6 правнучат на Батьківщині — і Родина там же і в Польщі

Замість вінка на могилу Незабутньої Мами, жертвуємо 100.00 (сто) дол. на Збірник „Ярославщина і Засяння"

Увага! *Увага!*

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

отсим запрошує вже від тепер Українське Громадянство Філядельфійської Метрополії та довколичних місцевостей на

ВЕЛИЧАВИЙ СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

що відбудеться

в неділю, 6-го червня 1971 року на площі УПЦеркви в Бетгел

біля **ЧЕСТЕРА, Па.**

Під час того Свята відбудеться Посвячення Прапору Окружного Комітету, уфундованого Окрузі УНС за ОРГАНІЗАЦІЙНІ УСПІХИ.

Головним промовцем під час Свята буде

Достойний Сенатор Павло Юзик

член Канадійського Сенату та заступник Головного Предсідника УНС

ТОЧНА ПРОГРАМА СВЯТА БУДЕ ЗАПОДАНА В СЛІДУЮЧИХ ОГОЛОШЕННЯХ.

За Комітет:

Степан **ГАВРИШ**, Голова Округи — о. мітрат Омелян **МИЦИК**, Голова Святочного К-ту

Петро **ТАРНАВСЬКИЙ**, Секретар — Іван **ДАНКІВСЬКИЙ**, Касир

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. Степана Романа Качмарського

склали на **ФОНД ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ:**

Д-р Іван і д-р Олександра Яроші	$50.00
Володимир і Марія Білики, Н. Й.	50.00
Маріян і Іванна Коць (в тому 25.00 дол. на студентську акцію визволення В. Мороза)	50.00
Омелян і Анна Гіряки	30.00
Осип і Оля Коваль	30.00
Марія і Микола Савицькі	30.00
А. С. Секрета	30.00
Тимко Бойко	20.00
Пелягія й Іван Гіряки	20.00
Тарас і Галя Гіряк	20.00
Володимир і Ольга Качмарські	20.00
Орест і Марта Качмарські	20.00
Ярослав Букачевський	10.00
Лідія і Володимир Величковські	10.00
Ольга Грицай	10.00
Василь і Дарія Гусар	10.00
Франц Колодій	10.00
Іванна й Ярослав Клим	10.00
Степан Кравченюк	10.00
Іван Кравчук	10.00
Степан і Анна Максимяк	10.00
Василь Пасічняк	10.00
Микола Романів	10.00
Остап і Володимира Савчинські	10.00
Михайло Сухович	10.00
Марія й Ярина Турко	10.00
Михайло й Омелія Цишка	10.00
Ярослав Щербанюк	10.00
Василь Бойко	5.00
Дмитро Вох	5.00
Микола Дзядів	5.00
Юхим Харченко	5.00
Іван й Анна Озоровські	5.00
Ольга Сохан	5.00
Михайло Шуль	5.00
Разом	$565.00

Всім Жертводавцям щира подяка.

Пожертви слати: САМОПОМІЧ в/с 1350, 558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07306

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПОМІСТНОЇ ЦЕРКВИ — ВІДДІЛ ДЖЕРЗІ СИТІ

Увага! Пітсбурґ і околиці! Увага!

Заходами Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті

— відбудеться —

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ КУБАНСЬКИХ КОЗАКІВ

під кличем

РИТМ УКРАЇНИ

у четвер, 29-го квітня 1971 року, початок год. 8:00 веч.

в CARNEGIE MUSIC HALL, 4400 Forbes Avenue, PITTSBURGH, Pa.

Участь у Концерті беруть:

Кубанські Козаки

віртуози співу і танцю, завойовники столичних сцен світу

Галина Андреадіс та Рома Прийма-Богачевська

Музичний супровід — Проф. МАРІЯ ЦІСИК

Оркестра ТАДЕЯ КОМАРЯ з Вінніпеґу, Канада.

Дохід призначений на ФКУ при Гарвардському Університеті.

Квитки вступу в цінах: 4.00, 5.00, 6.00 і 7.00 дол.
Місця резервовані.

Передпродаж квитків:

Пітсбурґ:
Українська Народня Поміч 261-2807
Замовляти листовно або телефонічно.
Kaufmann's, Gimbels і Joseph Hornes.
Володимир Коваль, 882-7289
Степан Блашків, 766-2383

Карнеґі:
Теофіль Конецький, 279-2251
Іван Отчич, 276-6283

Ембридж:
Михайло Кардаш, 266-7426

Аліквіпа:
Честер Манастирський, 375-0885

Клейртон і Мекіспорт:
Іван Щадий, 233-4946

Ню Кенсінґтон:
Микола Солтис, 335-4411

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК

П'ятниця, 23-го квітня 1971 року

Год. 8-ма веч.

Заходом Окружної Ради Союзу Українок Америки, Літературно-Мистецького Клюбу у Ню Йорку, Об'єднання Мистців Українців в Америці

Слава Ґеруляк і Марійка Шуст:

„Про кераміку"

Ілюстрована прозірками доповідь про давню і сучасну кераміку. Практичний показ процесу кераміки.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

ТУРНІР НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ СУАСТ-СХІД 8-го ТРАВНЯ 1971 Р.

Заповіджений раніше на 1-го травня 1971 турнір настільного тенісу за мистецтво Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств, делегатури УСЦАК на Сході Америки, відбудеться в суботу, 8-го травня 1971 в приміщеннях Ню Джерзі Тейбел Тенніс Клюбу при 124 Койт Стріт в Ірвінгтоні, Н. Дж. Початок турніру визначений на 10-ту годину ранку для учасників всіх конкуренцій. Дату турніру перенесено з огляду на демонстрації українських студентів в обороні Мороза та других переслідуваних діячів української культури, які мають відбутися 1-го травня ц. р. Учасникам турніру пригадує ланковий настільного тенісу інж. Юрій Хранкевич, що вони повинні привезти зі собою на цей турнір руханкові капці, або тенісівки, та власні ракети.

— О —

СІМКОВИЙ ТУРНІР ФУТБОЛУ В ЧИКАГО

„Леви" — „Юте" 0:0 „Крила" — Словацький СК 3:1

Чикаго, 21-го березня. — В сьомих змаганнях турніру зустрілися „Леви" із сербською дружиною „Юте" яка займає друге місце Першої Дивізії і з цим самим поважним кандидатом із дружиною Словацького СК на аванс до Вищої Дивізії „Леви", хоч і виступили до цих змагань в найсильнішому складі з Банахом на воротах і Ансельмі та Ногою в нападі, втратили одну цінну точку нерішеною 0:0. „Леви" вже не мають виглядів на друге місце в Першій Дивізії та аванс до Вищої. Вирішальні змагання турніру програли були „Леви" ще 14-го березня із Словацьким СК з рахунком 1:2 і ця поразка зіпхала „Левів" з другого на четверте місце.

Змагання зі сербами вели „Леви" відкрито. Обі дружини мали чимало ворітних нагод, яких вони не використали. Врятували одну точку „Леви", завдяки воротареві Банахові, який оборонив шість грізних стрілів. Добре заграв теж Євген Мишалів на лівій обороні. В другій півгрі „Леви" безнастанно атакували ворота сербів, але всі нагоди залишилися невикористаними. Відношення наріжняків 6:1 для „Левів".

Склад „Левів": Банах, Іваник, Крат, Євген Мишалів, Нога, Козій, Яворський, Ансельмі, Скороход.

Сумівські „Крила" зробили всім велику несподіванку — перемогою над Словацьким СК з рахунком 3:1 з двох стрілів Андрущишина на 7-ій і 13-ій хвилині та Думановського на 21-ій хвилині з вільного стрілу. Одинокі ворота для словаків, здобув Салек на 3-ій хвилині зістрічі. Воротар „Крил" Боднар не мав багато роботи, але мав три грізні стріли в 10-ій, 11-ій і 19-ій хвилинах. Це була перша поразка словаків у цьогорічному сімковому турнірі. Після цієї перемоги „Крила" зайняли п'яте місце в табелі з точками 8:6 і відношенням воріт 13:9. Склад „Крил": Боднар, Абрамюк, Гулик, Дикий, Шленкер, Іванюк, Думановський, Андрущишин і Підковірів.

Петро Головатий

— О —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „МАККАБІ" АК 4:1 (1:0).

Вудбрідж; 28-го березня. — З великим зацікавленням очікували симпатики „Ч. Січі" на цю чвертьфінальну зустріч в грах за аматорську Чашу ЗСА, в якій зустрінулися вперше в історії „Ч Січ" репрезентант Ню Джерзі і жидівський клюб „Маккабі", чемпіон Ню Йорку. Обидва ньюаркські американські щоденники: „Ньюарк Івнінг Ньюз" в суботу і „Ньюарк Стар Леджер" в неділю помістили на своїх спортових сторінках передзмагові коментарі, в яких докладно розглядали можливості — в оригіналі „Юкрейнян Січ" — в цих важливих міжстейтових змаганнях. Обидві почитні газети подали імена „футбольних зірок" в складах суперників: М. Фармігу в „Ч. Січі", Р. Янга, Хаїма Маркуса і В. Шлеттера в „Маккабі". Рубін Янг, кол. репрезентант Ізраелю, який в Олімпійських Іграх в Мехіко здобув переможні голі проти Румунії — 2:1 і Греції — 3:1. Маркус свого часу виступав в складі Ню Йорк „Дженералс". Високою перемогою українські футболісти ще раз доказали, що їх дотеперішні успішні виступи і 15 за порядком перемог (в лігових і чашових грах) невипадкові. Солідна праця тренера Є. Чижовича і менаджера М. Паливоди з надійними кадрами футболістів дають свої плоди. „Ч. Січ" в майже повному українському складі, що на 18 змагунів має двох чужинців, являється далі найкращою українською дружиною на сході ЗСА.

Змагання розпочалися наступом „Маккабі", але господарі швидко вирівняли гру. Перших 20 хвилин обидві дружини грали обережно, застосовуючи персональну методу оборони. За центром нападу „Ч. Січі", М. Фармігою, уважно слідкували Дойч і Шука. Оборонці „Ч. Січі" солідно крили: Янга Маркуса і Цковіча. Завдяки технічній перевазі, напад „Ч. Січі" легше позбувався опіки своїх сторожів і частіше створював можливості до добуття воріт гостей. Першого голя для „Ч. Січі" здобув Лужняк в 31-ій хвилині, вмістивши м'яч головою в сітку воріт „Маккабі" з наріжного викопу. Після перерви „січовики" продовжували свою перевагу, а напад все частіше створював небезпечні, під воротами жидів ситуації. Особливо активно діяли: Лужняк, Д. Паливода і новий цінний набуток „Ч. Січі" Леонід Ренерей. Їхні швидкі технічні рейди деморалізували оборону „Маккабі", у висліді чого „січовики" здобули чергову серію голів. В 62-ій хвилині з гарної акції нападу, Д. Паливода здобув для „Ч. Січі" чергового голя (2:0). В 75-ій хвилині вислід підніс Ренерей. В 79-ій хвилині напад гостей провів швидкий рейд, з якого заслужено здобув Маркус для „Маккабі" почесного голя. Три хвилини пізніше М. Фарміга не використав карного стрілу, але у 85-ій хвилині капітан „Ч. Січі" встановив вислід зустрічі 4:1. На відзначення за цей новий успіх заслуговує ціла дружина „Ч. Січі", що в цій зустрічі виявила велику волю до перемоги та грала на вищому технічному рівні. Перед змаганнями провід „Маккабі" вручив букет квітів, капітанові „Ч. Січі", який в заміну передав жидам прапорець „Ч. Січі". Склад „Ч. Січі: Гільгерс, Касіяненко, Паньків, І. Паливода, Зарембa, Лещенко, Лужняк, М. Фарміга, Ренерей, Дуда, Д. Паливода, Л. Вільчак, О. Фарміга і М. Цинайко.

„Ч. Січ II — „Македонія" СК 1:2, „С. Січ" (новаки) — „Ленцерс" (новаки) 3:1, „Ч. Січ" (учні) — „Сағд Орендж (учну) 0:3.

О. Твардовський

— О —

„Ч. СІЧ" ЗДОБУЛА ЧАШУ У ВІДБИВАНКОВОМУ ТУРНІРІ В БАЛТИМОРІ

Свою другу чемпіонську Чашу сезону „Ч. Січ" здобула на великому 18-му Річному Турнірі, що відбувся в суботу, 3-го квітня, в Балтиморі. Завдяки цьому новому успіхові „Ч. Січ" закваліфікувалася до цьогорічних відбиванкових мистецтв ЗСА, що відбудуться в днях 5-6-7 і 8 травня в Бінгемптоні, Н. Й. В звітовому турнірі, не зважаючи на ослаблений склад, в якому бракувало двох чільних змагунів, „Ч. Січ" домінувала поміж 15 учасниками — чоловими дружинами східніх ЗСА, про що свідчать вислідн змагань. Змагання проходили в трьох рівнорядних групах по 5 дружин. Опісля відбулися фінальні гри між чоловими дружинами груп. В своїй групі „Ч. Січ" вийшла першуном, здобувши чотири перемоги за порядком: „Ол Нейві" 2:0, „Метрос" 2:1, Гаверстави 2:0, і Норд Вірджінія 2:0.

Табеля групи:

1. „Чорноморська Січ"
2. „Ол Нейві"
3. „Метрос", Н. Дж.
4. Гаверстави, Пенс.
5. Норд Вірджінія.

В дальшому ході турніру, в чвертьфіналі, „Ч. Січ перемогла свого найгрізнішого суперника УМСА Статен Айленд — 2:1. У півфіналі „січовики" елімінували господарів турніру, сильну дружину УМСА Балтимор — 2:0. У фінальній зустрічі з відомою чоловою дружиною на сході ЗСА — УМСА Вест Сайд Н. Й., „Ч. Січ" здобула рішучу перемогу 2:0 і самим першість та Чашу турніру. Усі змагуни нашої дружини заслужили собі на відзначення за дуже жертвенну і на високому рівні гру. На окрему увагу заслуговує тренер Ю. Ставничий, який не тільки влучно проводив дружиною, але й сам брав участь в окремих грах, заступаючи перешкоджених, відсутніх змагунів. Свої видатні успіхи здобуває „Ч. Січ" теж завдяки свому кол. тренерові, а тепер ланковому чол. відбиванки „Ч. Січі" інж. Б. Гайдучкові, який тісно співпрацює з активом ланки. Склад „Ч. Січі": Домарацький, Бук, Кормелюк, Вацлавський, Сітницький, Деврі с, Гентиш, Кальба, Дуяль, Гентиш.

Кінцева табеля фіналів:

1. „Чорноморська Січ"
2. УМСА Вест Сайд, Н. Й.
3. УМСА Балтимор, Мд.
4. „Ап Стейт" Главерсвіл, Н. Й.

ФУТБОЛ

„Чорноморська Січ" — Інтер-Петерзон Доверс" 1 : 0 (воковер).

Дальші дві важливі точки „Ч. Січ" здобула воковером 1:0 з італійською дружиною яка, маючи транспортові труднощі, прибула на площу із 40-хвилинним запізненням. Після здобуття цих точок „Ч. Січ" займає в показнику табелі гор Прем'єр Дивізії — Шейфер Ліги — 2-ге місце, маючи на своєму конті 18 : 0 точок з відбутих 9-ти змагань. Лідер дивізії „Італія" Гарфільд має дві втрачені точки.

О. Твардовський

— О —

СІМКОВИЙ ТУРНІР ФУТБОЛУ В ЧИКАГО

„Леви" — „Атлетікс" 6 : 1 „Крила" „Блискавіца" 2 : 1

Чикаго, 28-го березня. — У передостанньому крузі, змагань сімкового футбольного турніру на Арені Інтернаціонального Амфітеатру, обі українські дружини здобули перемоги.

Сумівські „Крила" перемогли, як можна було сподіватися, польську дружину „Блискавіцу", яка займає останнє (десяте) місце в табилі Першої Дивізії. Ворота для „Крил" стрілили: Гулик на 2-ій хвилині і Андрущишин на 15-ій хвилині, використавши вибіг воротаря „Блискавіци". Футболісти „Крил" заграли слабше, як змагання зі словаками, що їх вони перемогли 3 : 1. Перемогу над поляками завдячують „Крила" добрій грі воротаря Боднара, який оборонив свої ворота в трьох небезпечних ситуаціях та навіть прорив напасника „Блискавіци" в 9-ій хвилині. Після цієї перемоги „Крила" зайняли четверте місце в табелі Першої Дивізії з точками 10 : 6 із відношенням воріт 15 : 10.

Дружина „Левів", яка виступила в найсильнішому складі включно із Михайлом Ногою (перед його від'їздом до Аргентини), здобула сензаційну перемогу 6 : 1 над технічною дружиною еквадорців „Атлетікс". Це була найвища перемога в цьогорічному турнірі серед дружин Першої і Вищої Дивізій.

Перемога „Левів" над еквадорцями допомогла „Левам" зайняти третє місце турніру з точками 10 : 6 і відношенням воріт 15 : 6. Перемога „Левів" в останніх змаганнях турніру з мексиканською дружиною „Некакса" та рівночасні поразки дружин „Юте", або Словацького СК могли б дати „Левам" друге, або й перше місце турніру та аванс до вищої Дивізії.

На початку зустрічі еквадорці несподівано здобули перші ворота, але вже в 4-ій хвилині Іваник вирівняв. Після того був контужений воротар „Атлетікс", обороняючи стріл Яворського. По втраті з гри цього воротаря технічно дуже добрі еквадорці заломилися. Тоді впали дальші ворота: Скороход на 12-ій хвилині, Яворський на 16-ій хвилині, Ансельмі на 17-ій, 19-ій і 20-ій хвилинах.

Склад „Левів": Банах, Іваник, Крат, Євген Мишалів, Нога, Вадим Мишалів, Яворський, Скороход і Ансельмі.

Склад „Крил: Боднар, Дикий, Абрамюк, Підковірів, Шленкер, Іванюк, Андрущишин, Гулик і Думановський.

Петро Головатий

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує Д-р Михайло Ливонюк

(Закінчення зі стор. 2-ої)

відсутність одного або двох батьків, фаворизація ними одної дитини на шкоду іншої, перебільшена запопадливість супроти дітей, занедбання або ж надто сувора контроля їх.

У дитини, нараженої на постійне подратовання й напруження, може по деякому часі витворитись психічне пригнічення, яке дає про себе знати якимось симптомом — затратою енергії, усміху, втратою апетиту, гіршими оцінками в школі. Але коли на таку дитину не звертають уваги і невідрадні обставини не направляються, тоді пригнічення починає виявлятися очевиднішими симптомами: найчастіше болями голови, іноді шлунка, спини, шиї. Це — наче ціле дитяче єство голосить світові, а передусім своїм близьким, що з ним щось не в порядку, що воно не може знести такого стану навкруги себе. Дитина — безпорадна, вона не знає, як це сказати, щоб зарадити лихові, і кричить своїм симптомом — болем голови — про свій пригнічений стан.

Тема ця широка й цікава. Особливо у наших днях, коли контроля над молоддю слабшає щораз більше. Чимало з таких дітей у пізнішому віці, стають навіть наркоманами. Їх треба рятувати ще тоді, коли перші симптоми пригнічення дають про себе знати „невинними" болями голови, шлунка тощо. Це поважні симптоми, якщо взяти до уваги перспективи майбутнього духового стану дитини. І не диво, що часто треба лікувати не лише болі голови, не лише психічний стан пацієнта, а також — іноді передусім — довкілля дитини. На жаль, рецептів для цих проблем медицина не має.

БОФАЛО і ОКОЛИЦЯ!

В суботу, 24-го квітня 1971 року
о год. 4-ій по полудні
в Українській Католицькій Церкві
СВ. НИКОЛАЯ, Филмор Аве. і Онейда вул.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
в Бофало

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати наступних Відділів:

40, 60, 87, 127, 149, 299, 304, 351, 360 і 363

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти з діяльности Окружної Управи;
2. Організаційна доповідь обл. організатора;
3. Вибір нової Окружної Управи;
4. Плян праці на 1971 рік.

У Зборах візьме участь
ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ, обл. організатор
До участи в Зборах запрошені також члени УНСоюзу та ширше громадянство.

А. Кобрин, гол. М. Гаравус, секр.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Стейту Коннектикат

повідомляє, що

в неділю, 25-го квітня 1971 року
в залі Українського Народного Дому
при 961 Wethersfield Ave. в Гартфорді, Конн.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

участь у яких повинні взяти всі члени Окружної Управи та Контрольної Комісії, відділові урядовці, конвенційні делеґати та представники наступних Відділів:

Ансонія 67	Ню Бритен 254
Бриджпорт 59	Ню Гейвен 54, 370 і 414
Брістоль 390	Савтпорт 84
Дербі 23	Стемфорд 350
Глестонбері 138	Віллиментик 387
Гартфорд 12 і 277	

У Зборах візьмуть участь:
Проф. ІВАН ТЕЛЮК, заступник гол. предсідника та голова Округи і
СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і обласний організатор.

Збори попередить
КОРОТКИЙ СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВИШКІЛ
який відбудеться в тому самому приміщенні.
До участи в ньому, як і в Загальних Зборах, запрошується усіх відділових урядовців, делеґатів та всіх охочих працювати для УНСоюзу. Участь секретарів і конвенційних делеґатів є обов'язкова!

Початок Курсу: 1-ша година по полудні
Початок Зборів: 4-та година по полудні

ОКРУЖНА УПРАВА

ТАРЗАН, Ч. 6543. Вава боліє з приводу свого злого сина

MAMBO, MY SON! WAVE TO ME... SO I KNOW YOU HEAR WHAT I, YOUR OLD, 'SICK' FATHER, SPEAK TO YOU...
HAS THE TIME NOT COME, MAMBO, TO FINISH YOUR OLD, SICK FATHER - IF WE CAN GET HIM FROM SKY-MACHINE? YOU SHOULD BE OUR STRONG CHIEF!
IT IS NO LIE I TELL HIM! THE BADNESS OF MY SON MAKES MY SPIRIT SICK!
WE CIVILIZED MEN, SIR, WASTE OUR TIME, DO WE NOT? WE COULD FLY BONGO WEAPONS HERE AND KILL ALL BATUSI SPEARMEN... BY DROPPING JUST A FEW GREE-NADES!

Мамбо, мій сину! Кивай до мене, щоб я знав, що ти чуєш, що я твій старий хворий батько говорить до тебе!

Чи не настала пора, Мамбо, скінчити з твоїм старим хворим батьком, коли ми дістанемо його з небесної машини? Ти повинен бути нашим сильним вождем!

Це не брехня, що я йому кажу! Зло мого сина робить хворим мого духа!

Ми цивілізовані люди, пане, марнуємо наш час, чи не так? Ми могли б привезти сюди літаком зброю бонгів, вбити всіх батузьких списоносців... скинувши тільки кілька гра-нат!